

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva



Diplomová práce

**Vybraná problematika cla v právní teorii a praxi
se zaměřením na vrácení a promíjení cla**

Bc. Vlasta Lencová

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra práva

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Vlasta Lencová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Vybraná problematika cla v právní teorii a praxi se zaměřením na vrácení a promíjení cla

Název anglicky

Selected Customs Duty in legal theory and practice with main focus on remission and recovery of Customs Duty

Cíle práce

- zmapování právní úpravy vrácení a promíjení částky cla
- stanovení role Celní správy ČR a Evropské komise v procesu vrácení a promíjení částky cla
- zhodnocení využívání institutu vrácení a promíjení částky cla

Metodika

- studium odborné literatury
- studium internetových odkazů
- studium právních předpisů a důvodových zpráv
- konzultace na celních úřadech a GŘC
- kvantitativní vyhodnocení zjištěných výsledků

Doporučený rozsah práce

60-80

Klíčová slova

Clo, vrácení cla, prominutí cla, REM, REC, celní kodex, celní úřad, dovoz zboží, celní správa,

Doporučené zdroje informací

se provádí rozhodnutí 2007/436/ES, Euratom o systému vlastních zdrojů Společenství v platném znění

1. KRÁLIK, Jozef, JAKUBOVIČ, Daniel. Finančné právo. 1. vyd. Bratislava: Veda, 2004, 70 s. ISBN 978-80-224-0804-2
2. KÖNIG, Petr, LACINA, Lubor a kol. Rozpočet a politiky Evropské unie. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2004, 22 s., ISBN 80-7179-846-0
3. MATOUŠEK, Pavel, SABELOVÁ Lenka. Meritum clo. 1. vyd. Praha: ASPI, 2007, 4, 6, 9 s. ISBN: 978-80-7357-263-1
4. nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství v platném znění
5. nařízení Komise (EHS) č. 2454/93, ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913, kterým se vydává celní kodex Společenství v platném znění
6. nařízení Rady (ES, EURATOM) č. 1150/2000 ze dne 22. května 2000, kterým
7. nařízení Rady (ES) č. 1225/2009 ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropského společenství v platném znění
8. nařízení Rady (ES) č. 2026/97 ze dne 6 října 1997 o ochraně před dovozem subvencovaných výrobků ze zemí, které nejsou členy Evropského společenství v platném znění

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

Ing. JUDr. Pavel Pikola, Ph.D.

Elektronicky schváleno dne 15. 9. 2014

JUDr. Jana Borská

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 20. 03. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Vybraná problematika cla v právní teorii a praxi se zaměřením na vracení a promíjení cla" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 24. března 2015

Bc. Vlasta Lencová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu JUDr. Ing. Pavlu Pikolovi Ph.D. za to, že mi umožnil, abych dané téma mohla zpracovat a za jeho odborné rady při zpracování diplomové práce.

Dále bych chtěla poděkovat kolegům z Celní správy České republiky za pomoc při zpracování a hledání materiálů k tématu diplomové práce.

Vybraná problematika cla v právní teorii a praxi se zaměřením na vrácení a promíjení cla

Selected Customs Duty in legal theory and practice with main focus on remission and recovery of Customs Duty

Souhrn

Diplomovou práci Vybraná problematika cla v právní teorii a praxi se zaměřením na vrácení a promíjení cla jsem rozdělila na dvě hlavní části, na část teoretickou a část praktickou.

V teoretické části jsem se nejdříve zabývala historií celní správy. Dále jsem svou pozornost věnovala kompetencím a organizaci Celní správy České republiky, neboť z nich vrácení a promíjení částky cla vychází. Vymezila jsem právní úpravu, která danou problematiku upravuje, a to jak na národní úrovni, tak i v rámci Evropské unie. Taktéž jsem popsala celý systém a proces vrácení a promíjení částky cla. Teoretickou část jsem doplnila o některé statistické údaje, včetně grafů, obrázků a tabulek.

Praktickou část jsem rozdělila na dvě. První se věnuje problematice vrácení a promíjení částky cla postupem projednání v Evropské komisi. Ta druhá demonstruje konkrétní případ dovozu zboží, jeho následné propuštění do volného oběhu, daňové řízení, doměření částky cla a žádost o prominutí cla včetně jeho posouzení na konkrétním celním úřadě.

V závěru své diplomové práce jsem provedla strukturovaný skupinový rozhovor, který potvrdil hypotézu, že více jak 75 % žadatelů nevyužívá institut vrácení a promíjení částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC.

Klíčová slova:

Clo, vrácení, prominutí, celní úřad, dovoz zboží, celní správa, celní kodex, Evropská komise, Evropská unie

Summary

My thesis *The Selected Issues of Customs in Legal Theory and Praxis* with focus on return and remission of customs is divided into two main parts, the theoretical and practical.

In the theoretical part I dealt with the history of customs administration. Then I paid attention to competences and organization of Customs Administration of Czech Republic, because return and remission of duty amount is based on them. I defined the legislation which regulates this issue, both at the national level and within the European Union. I also described the system and the process of return and remission of duty amount. The theoretical part is complemented with statistical data, including graphs, illustrations and tables.

The practical part is divided into two parts. The first part deals with the issue of return and remission of duty amount by the process of negotiation in European Commission. The second part demonstrates the particular case of import of goods, its subsequent release into free circulation, tax management, recovery of the amount of duty and an application for remission, including its assessment on the specific customs office.

At the end of my thesis I performed a structured group interview, which confirmed the hypothesis that more than 75% of applicants do not use the institute of return and remitting the amount of duty pursuant to Art. 220 Sec. 2 point. b) or Article. 239 CC.

Keywords:

Customs, refund, remission, customs office, import of goods, customs administration, customs code, European Commission, European Union

Obsah

Obsah	3
Seznam zkratk	5
1 Úvod	6
2 Cíl práce.....	7
3 Metodika práce	8
4 Celní správa ČR a její historie	9
5 Organizace CS ČR.....	11
5.1 Kompetence CS ČR	11
6 Vlastní zdroje EU	16
6. 1 Organizace výběru a správy cla v EU.....	17
6. 1. 1 Iniciativní orgány	17
6. 1. 2 Komitologie	19
7 Právní úprava	21
8 Proces vrácení a prominutí částek cla.....	22
8. 1 Vrácení a prominutí cla	22
8. 2 Obecná úprava	22
8. 3 Promíjení a vrácení částky cla dle čl. 236 CC.....	24
8. 4 Promíjení a vrácení částky cla dle čl. 237 CC.....	25
8. 5 Promíjení a vrácení částky cla dle čl. 238 CC.....	25
8. 6 Promíjení a vrácení částky cla dle čl. 239.....	25
9 Zvláštní ustanovení vrácení částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) CC a čl. 239 CC.....	31
9. 1 Čl. 220 odst. 2 písm. b) CC.....	31
9. 1. 1 Chyba ze strany celních orgánů.....	32
9. 1. 2 Chyba zjistitelná rozumným způsobem	34
9. 1. 3 Ustanovení o celním prohlášení.....	39
9. 1. 4 Dobrá víra hospodářského subjektu	39
9. 2 Čl. 239 CC.....	39
9. 2. 1 Pojem zvláštní případ	40
9. 2. 2 Neexistence podvodného jednání a hrubé nedbalosti.	43
10 Finanční odpovědnost členských států v případech vlastní správní chyby, resp. při uplatnění čl. 220 odst. 2 písm. b) a 239 CC.....	49
11 Postup v řízení o žádosti.....	56
12 Praktická část	57

12. 1 Příklad projednávání ve výboru EK	58
12. 1. 1 případ Spojeného království.....	58
12. 1. 2 Žádost o prominutí cla podle článku 239 CC subjektem XY a její odůvodnění	60
12. 1. 3 Stanovisko celních orgánů Spojeného království k žádosti subjektu	61
12. 1. 4 Projednání případu v EK	62
12. 2 Příklad projednání v rámci CS ČR	63
13 Strukturovaný skupinový rozhovor s pracovníky CÚ a vyhodnocení poznatků	68
13. 1 Strukturovaný skupinový rozhovor s pracovníky CÚ	68
13. 2 Vyhodnocení poznatků.....	74
13. 3 Zjištěné nedostatky s návrhy na zlepšení.....	75
14 Závěr.....	77
15 Použitá literatura.....	80
16 Přílohy	83
16. 1. Příloha č. 1 – Rozhodnutí EK.....	83
16. 2 Příloha č. 2 – Rozhodnutí v celním řízení	88
16. 3 Příloha č. 3 – Žádost společnosti o prominutí cla	89
16. 4 Příloha č. 4 – Stanovisko GŘC.....	92

Seznam zkratek

BERR	Department for Business Enterprise & Regulatory Reform
CC	nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství
CCIP	nařízení Komise (EHS) č. 2454/93, ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913, kterým se vydává celní kodex Společenství
CS	Celní správa
CS ČR	Celní správa České republiky
CÚ	Celní úřad
CZ	zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon
ČR	Česká republika
ČS	členský stát
DG TAXUD	Daňová a celní jednotka
DPH	Daň z přidané hodnoty
DŘ	zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád v platném znění
EK	Evropská komise
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
GŘC	Generální ředitelství cel
HDP	Hrubý domácí produkt
HMRC	HM Revenue & Customs
HND	Hrubý národní důchod
HNP	Hrubý národní produkt
HS	harmonizovaný systém
KN	kombinovaná nomenklatura
NR 1150/2000	nařízení Rady (ES, EURATOM) č. 1150/2000 ze dne 22. května 2000, kterým se provádí rozhodnutí 2007/436/ES, Euratom o systému vlastních zdrojů Společenství
RR 436/2007	rozhodnutí Rady 436/2007 Es, Euratom, ze dne 7. června 2007 o systému vlastních zdrojů Evropských společenství
STB-HDD	set-top box se zabudovaným pevným diskem s nahrávací funkcí
TARIC	integrovaný sazebník EU
TOR	Tradiční vlastní zdroje (traditional own resources)
Výbor	Výbor pro celní kodex – celní dluh a zajištění
zákon o CS ČR	zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky
ZISZ	závazná informace o sazebním zařazení
ZSDP	zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků

1 Úvod

Psal se rok 2004, a tento rok znamenal pro ČR zcela nový zlomový okamžik v její historii. 1. května 2004 ČR vstoupila do EU. Zatím co některým tento vstup přinesl bohatství a jiné výhody, pro jiné znamenal krach. Stejně jako ve společnosti, tak i ve státních organizacích, došlo k mnoha změnám. Tyto změny se nevyhnuly ani CS ČR a to především, u systému výběru cla. Před vstupem do EU CS odváděla veškeré vybrané clo, do státní pokladny. Nyní musela přejít na systém, že 25 % vybraného cla opět odvedla státu, ale zbývajících 75 % musela a musí odvádět do pokladny EU. Toto nebyla jediná změna. Občanští zaměstnanci a celníci, se museli začít řídit celními předpisy EU. Díky dobré přípravě, kdy docházelo k pomalému přibližování národních předpisů k předpisům EU v celní oblasti, nenastaly žádné závažnější chyby ze strany CS směrem k deklarantské veřejnosti.

S těmito změnami přišla i změna kontroly výběru cla. Dříve kontrolu v oblasti výběru a odvodu cla si realizovala CS sama. V současné době, kdy se část vybraných cel odvádí do pokladny EU je kontrola prováděna nejen zaměstnanci CS, ale především zaměstnanci EU, kteří bedlivě hlídají, aby všechny finanční částky, které jí patří, jí byli odvedeny. Nelze však tvrdit, že EU pouze slepě nutí ČS k výběrům cel a nedává možnosti jejich vrácení. Existují právní nároky, pro deklarantskou veřejnost, jak získat zpět zaplacené clo, jež bylo daným celním orgánem neoprávněně vybráno. Jednou z možností pro vrácení, nebo prominutí cla je využití institutu tzv. administrativních chyb a zvláštních situací, dokonce i v případech, že celní dluh nezanikne. O způsobu uplatnění výše uvedených možností bude pojednávat tato diplomová práce. Budou v ní odhaleny příčiny, proč více jak 75 % deklarantské veřejnosti těchto možností pro vrácení a prominutí cla popsaných v diplomové práci nevyužívá.

2 Cíl práce

Cílem diplomové práce je přiblížit a zmapovat problematiku vracení a promíjení částky cla dle ustanovení čl. 220 odst. 2 písm. b) a čl. 239 CC, objasnit úskalí v rozhodovací činnosti CÚ při uplatňování výše uvedených ustanovení CC. Zajímavým a důležitým bodem je rovněž výklad těchto ustanovení na základě právních vět ESD. Hlavním cílem této práce je potvrdit hypotézu, že více jak 75 % žadatelů nevyužívá institut vracení a promíjení částky cla dle ustanovení čl. 220 odst. 2 b) a 239 CC. Taktéž se pokusím navrhnout určitá řešení, vedoucí ke zlepšení, současného nežádoucího stavu a zpřehlednění celého procesu vracení a promíjení částky cla.

Sekundárním cílem této práce je usnadnit deklarantské veřejnosti orientaci v této problematice včetně posílení právní jistoty na toto téma.

3 Metodika práce

Diplomová práce je rozdělena na část praktickou a část teoretickou. První, tedy část teoretická obsahuje poznatky o vrácení a prominění cla získané studiem odborné literatury, právních předpisů a konzultacemi na pracovištích CS ČR, včetně poznatků získaných vlastní praktickou zkušeností u CS v oblasti vrácení a prominění částky cla dle ustanovení čl. 220 odst. 2 b) a 239 CC. Dále v diplomové práci je použita metoda vlastního šetření a vlastního zjištění a to především v praktické části diplomové práce. Práce se věnuje skutečným případům, při řešení žádosti o vrácení nebo prominění částky cla dle výše uvedených předpisů. Jeden případ je věnován způsobu projednávání žádosti o vrácení nebo prominutí částky cla v EK. Druhý případ dokladuje způsob projednávání žádosti o vrácení nebo prominutí částky cla před orgány CS ČR. Následně je zde veden skupinový řízený rozhovor s pracovníky CÚ o jejich poznacích z praxe, které se týkají vyřizování žádostí o vrácení nebo prominutí částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo) čl. 239 CC.

4 Celní správa ČR a její historie

Jestliže se chceme podrobně zabývat celním právem, musíme se na začátku zastavit u otázek historie celnictví, jehož dějiny jsou nerozlučně spojené s dějinami obchodu (KRÁLIK, J.; JAKUBOVIČ, D., 2004, s.:70).

Díky strategické poloze a obchodním cestám, které České země protínali, zde vládli ideální podmínky k výběru a správě cla. Již středověcí panovníci této výhody začali využívat a stanovovat cla, ungelty a mýta. Bohužel během let došlo k takovému navýšení těchto poplatků, až se Českým zemím obchodníci začali vyhýbat. Teprve 17 století přináší zlom a dochází k obnově organizace cel a mýta. Jenže došlo k nastolení ochranné politiky a cla byla vybírána v rozmezí 30 – 100 %. To však vedlo k zavedení odvetných opatření i v okolních zemích a došlo k brždění obchodu, až k jeho stagnaci. Změna nastává, až v polovině devatenáctého století, kdy dochází k plnění liberalizačních myšlenek obchodu. Došlo k vytvoření finanční stráže (4954 příslušníků) a postupně se vyvinula vnitřní organizace CÚ (v počtu 102), finančních inspektorátů (v počtu 25), finančních ředitelství (v počtu 15), pod vedením ministerstva financí (MATOUŠEK, P., SABELOVÁ, L., 2007, s.:6).

K výraznějším změnám dochází, po rozpadu Rakouska – Uherska v roce 1918. Je vyhlášena samostatná Československá republika, která zpočátku přebírá všechny právní předpisy a organizaci státní správy z Rakouska – Uherska. Změna v těchto předpisech nastává až v roce 1927 s přistoupením Československa k Ženevské úmluvě. Tím se Československo zavázalo, že nebude zavádět přístupy zvýhodňující jeho obyvatele, ale bude i nadále používat spravedlivého přístupu při celním odbavování a bez zbytečných průtahů bude vystavovat vývozní a dovozní povolení. Následující rok od 1. ledna 1928 vstoupil v platnost nový celní zákon a prováděcí nařízení. Tyto právní normy patřily k důležitým unifikačním aktům buržoazní republiky a byl jimi odstraněn dosavadní právní dualismus a provedena nová kodifikace celního práva (MAINUŠ, F., JANÁK, J., HORVÁT V., 1977, s.:122). Díky těmto změnám se zahraniční obchod dostal do své vrcholné formy.

Nová vlna protekcionismu se vrátila již v letech 1929 - 1933 za světové hospodářské krize. Toto období se vyznačovalo tím, že státy mezi sebou uzavíraly pouze krátkodobé provizorní obchodní dohody, které byly následně aktualizovány různými

dodatky. Kromě tohoto, většina zemí navíc přistoupila k opětovnému zavedení dovozních a vývozních povolení, kontingentů, licencí a monopolů, sloužících k omezení dovozu zboží. (MAINUŠ, F., JANÁK, J., HORVÁT V., 1977, s.: 131).

Konference v Mnichově, donutila Československo, aby se vzdalo příhraničního území ve prospěch nejen nacistického Německa, ale i Polska a Maďarska. Tím došlo ke vzniku druhé republiky s novými hranicemi, které opět spravovala finanční stráž a celní úředníci. Byli to ti, co museli opustit původní hranice. Správa těchto nových hranic však nevydržela dlouho, v roce 1939 vyhlásilo Slovensko samostatný stát a následující den na zbývajícím území byl Němci vyhlášen všem známí „protektorát Čechy a Morava“. Po osvobození Československa bylo dekretem prezidenta republiky č. 25/1945 Sb. stanoveno, že na celním území Československa, celnictví navazuje předpisy i služební organizací na stav před válkou, tj. přesně na stav platný ke dni 29. září 1938 (MATOUŠEK, P., SABELOVÁ, L. 2007, s.: 9).

Podpisem Dohody o clech a obchodu (GATT), kterou podepsalo v Ženevě 23 zemí, došlo následně k nucenému zachování CS. V průběhu roku 1948, došlo k značnému snížení dovozu a vývozu zboží v důsledku zestátnění zahraničního obchodu. Začala se tedy psát historie CS, která jen měla ochraňovat monopol mezinárodního obchodu a byla používána především k boji s podloudnictvím a měla pouze formální vliv. Ke změně dochází díky listopadové „sametové“ revoluci, kdy CS bylo vráceno její původní poslání tj. výběr cla. Tato funkce jí je ponechána až do dnešních dní, pouze s tím rozdílem, že CS již nevybírá clo do státní pokladny ČR, ale ze 75 % je odváděno do rozpočtu EU. Zbývajících část je ponechána členským zemím na zajištění nákladů spojených s výběrem cla.

5 Organizace CS ČR

Jako mnoho jiných státních institucí i CS ČR prochází po roce 1989 neustálými reorganizacemi, k dosažení vyšší efektivity a nižší nákladovosti. Poslední byla v CS ČR provedena k 1. 1. 2013 na základě zákona o CS ČR. Při této reorganizaci došlo ke zrušení trojstupeňového modelu řízení a zavedl se model dvoustupeňového řízení. V praxi to znamenalo zánik osmi celních ředitelství, které byly mezičlánkem mezi CÚ a GŘC. Z celkových 54 CÚ jich bylo zrušeno 39, které z velké části byly sloučeny se zbývajících CÚ anebo z nich byly vytvořeny jejich pobočky. Tím došlo ke snížení počtu manažerských pozic v CS a k zefektivnění CS samotné.

Obrázek č. 1: Síť Celních úřadů

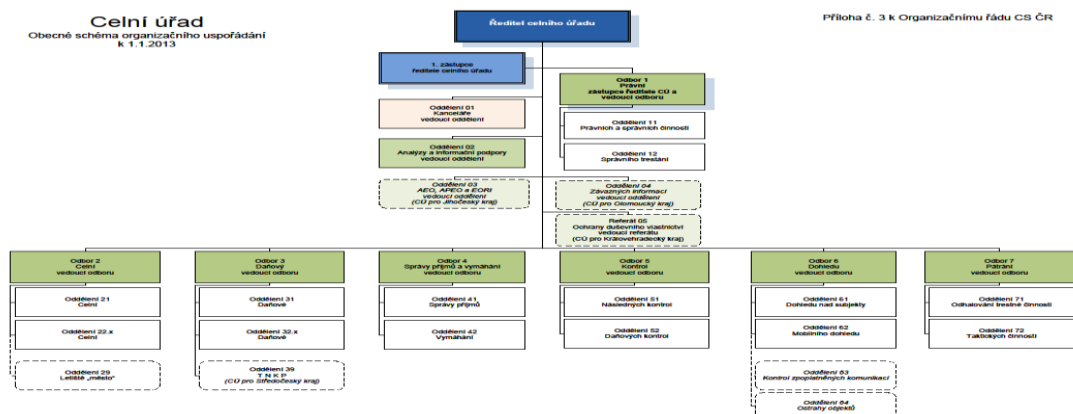


Zdroj: Česko, CS ČR, ČS ČR [online].: © 2009 Generální ředitelství cel, Dostupné z WWW: <http://www.celnisprava.cz> [online]. [cit. 2015-01-19]

5.1 Kompetence CS ČR

CS má širokou škálu kompetencí. Pro lepší orientaci v nich je lze rozdělit na kompetence, týkající se vztahu ke třetím zemím a kompetence v oblasti státní správy.

Obrázek č. 2 organizační struktura CÚ



Zdroj : Česko, CS ČR, ČS ČR [online].: © 2009 Generální ředitelství cel, Dostupně z WWW: <http://www.celnisprava.cz> [online]. [cit. 2015-01-19]

V oblasti státní správy CS ČR provádí hlavně kontroly v oblasti silniční dopravy, kterými jsou především kontroly:

- na základě zákona č. 111/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Příslušníci CS provádí kontroly vozidel, která přepravují nebezpečné zboží, kontrola dodržování Dohody ADR, kontrola dodržování doby řízení vozidla a bezpečnostních přestávek včetně doby odpočinku řidičů;
- na základě zákona č. 13/1997 Sb. ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 341/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů je kontrolováno dodržování nejvyšší přípustné hmotnostní zatížení na nápravu a celková nejvyšší přípustná hmotnost nákladního vozidla nebo jízdní soupravy;
- zákon č. 13/1997 Sb. ve znění pozdějších předpisů, též zaměstnance celní správy opravňuje kontrolovat uhrazení poplatků za dálnice a rychlostních silnice;
- nařízení Rady (EHS) č. 684/1992, nařízení Rady (EHS) č. 881/1992, nařízení Rady (ES) č. 11/98, nařízení Rady (ES) č. 12/98, nařízení Komise (ES) č. 11/98, nařízení Komise (ES) č. 2121/98, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 484/2002, zákon č. 111/1994 Sb. ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 56/2001 Sb. ve znění pozdějších, tyto právní předpisy opravňují CS k provádění kontrol v mezinárodní silniční dopravě na území celé ČR.

V oblasti kompetencí ve vztahu ke třetím zemím je CS ČR oprávněna k dohledu nad dováženým a vyváženým zbožím. Jejím úkolem je znemožnit a činit taková opatření, aby nedocházelo k nelegální přepravě zbraní, munice, zboží dvojího použití, omamných a psychotropních látek, předmětů s kulturní hodnotou, sbírek a věcí se znaky kulturní památky, ohrožených volně žijících druhů zvířat a planě rostoucích rostlin. V rámci dovozu a vývozu zboží, případně jeho tranzitu musí CS dohlížet, na nebezpečné látky, jako je radioaktivní odpad, nebezpečné zboží, včetně jejich přepravy. Také v rámci dovozu a vývozu zboží dohlíží a zamezuje porušování autorských práv a duševního vlastnictví, včetně ochranných známek, dále dohlíží na předměty s kulturní hodnotou, sbírky a věci se znaky kulturní památky. CS ČR jsou prováděny kontroly při vývozu a dovozu zboží a technologií, které podléhají mezinárodním kontrolním režimům. U vývozu zemědělských produktů, na které jsou poskytovány vývozní náhrady, se provádějí kontroly k zamezení podvodů. Důležitou kompetencí CS ČR je také, dohled na dovoz výrobků s technickou bezpečností. Tyto kompetence jsou CS ČR dány na základě těchto právních předpisů:

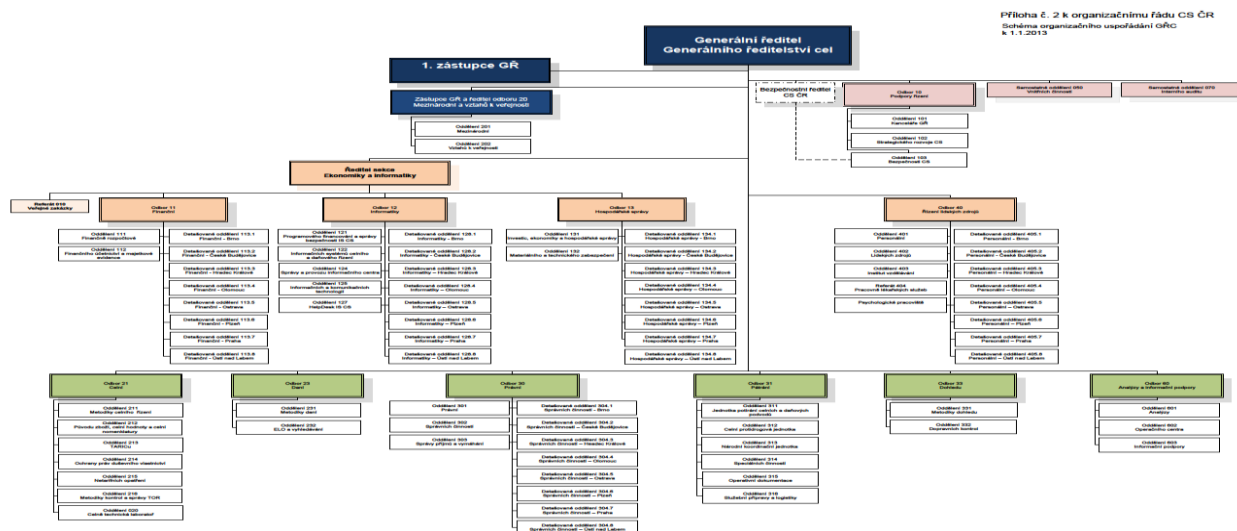
- oznamovací povinnost při dovozu a vývozu v rámci opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti – zákon č. 61/1996 Sb., zákon č. 159/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 167/1998 Sb. ve znění pozdějších předpisů -nelegální přeprava omamných látek;
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 304/2003 , nařízení Rady (ES) č. 2455/1998, zákon č. 356/2003 Sb., zákon č. 18/1997 Sb. ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů - dovoz, vývoz, tranzit včetně přepravy nebezpečných látek;
- zákon č. 61/1988 Sb. ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 38/1994 Sb., zákon č. 19/1997 Sb. ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 21/1997 Sb. ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 119/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 281/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 179/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 384/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů;

předpisů, vyhláška č. 397/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů - nelegální přeprava zbraní, munice, zboží dvojího použití;

- sdělení FMZV č. 572/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů, Úmluva CITES, nařízení Rady (ES) č. 338/1997, nařízení Komise (ES) č. 1808/2001, nařízení Komise č. 1497/2003, zákon č. 100/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů, - ochrana ohrožených volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin;
- nařízení Rady (ES) č. 1383/2003, zákon č. 191/1999 Sb. ve znění pozdějších předpisů – ochrana autorských práv a svobod, ochranné známky;
- zákon č. 634/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 22/1997 Sb. ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 102/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 110/1997 Sb. ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 123/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 173/1997 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 179/1997 Sb., nařízení vlády č. 426/2000 Sb., nařízení vlády č. 191/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 358/2001 Sb., nařízení vlády 286/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 9/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 70/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 163/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 190/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 17/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 18/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 20/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 21/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 23/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 22/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 25/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 26/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 27/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 42/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 270/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 270/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 25/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů - technická bezpečnost výrobků při dovozu;

- nařízení Rady (EHS) č. 3911/1992, nařízení Komise (EHS) č. 752/93, nařízení Rady (ES) č. 2469/1996, nařízení Komise (ES) č. 1526/98, nařízení Rady (ES) č. 974/2001, nařízení Rady (ES) č. 806/2003, zákon č. 97/1974 Sb. ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 71/1994 Sb. ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 122/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 214/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č.117/1974 Sb. ve znění pozdějších předpisů - v rámci dovozu a vývozu ochrana v oblasti předmětů kulturní hodnoty, sbírek a věcí se znaky kulturní památky;
- zákon č. 21/1997 Sb. ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 204/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů – kontrola při dovozu a vývozu zboží a technologií podléhajícím mezinárodním kontrolním režimům;
- nařízení Rady (EHS) č. 565/1980, nařízení Komise (ES) č. 800/1999, Nařízení Komise (ES) č. 1291/2000 – při vývozu zemědělských produktů, na něž se poskytují vývozní náhrady provádění kontrol.

Obrázek č. 3 Organizační struktura GŘC



Zdroj: : Česko, CS ČR, ČS ČR [online].: © 2009 Generální ředitelství cel, dostupné z WWW: <http://www.celnisprava.cz> [online]. [cit. 2015-01-19]

6 Vlastní zdroje EU

Založením Evropského společenství uhlí a oceli v roce 1951, se začíná psát historie vzniku EU. Evropské společenství uhlí a oceli bylo financováno poplatky odváděnými podniky uhelného a ocelářského průmyslu. (KÖNIG, P., LACINA, L., a kol., 2004, s:47). Zatím byl tento způsob financování shledán zcela dostačující a nebylo potřeba dále řešit financování Evropského společenství uhlí a oceli.

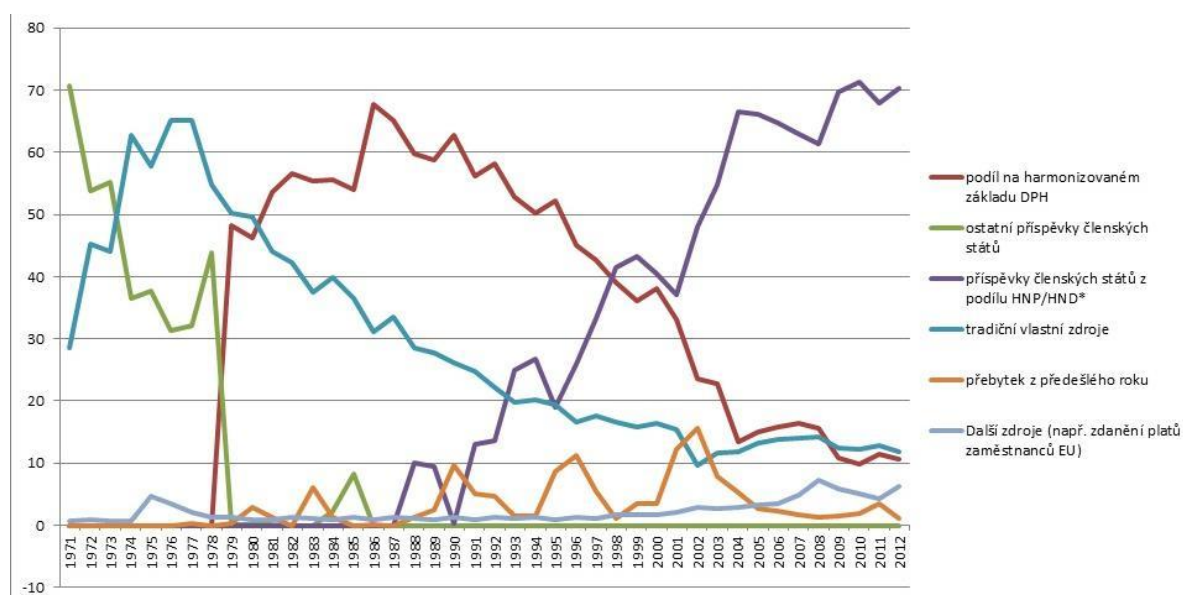
O pár let později v roce 1957 byla v Římě podepsána smlouva o založení Evropského hospodářského společenství a Evropského společenství pro atomovou energii. Obě tyto smlouvy vstoupily v platnost roku 1958. Způsob jejich financování byl řešen pomocí příspěvků členských států určených podle velikosti. Zásluhou toho Německo, Francie a Itálie odváděli do rozpočtu po 28 % rozpočtu, Belgie, a Nizozemsko již pouze 7,9 %, nejméně pak odvádělo Lucembursko a to pouhé 0,2 % rozpočtu. Tyto příjmy však byly závislé na vůli politiků jednotlivých národních vlád. Proto již v Římských smlouvách byla zmínka o budoucím nahrazení tohoto financování formou systému vlastních zdrojů. (KÖNIG, P., LACINA, L., a kol., 2004, s:47).

K zavedení tohoto systému dochází až rozhodnutím Rady v roce 1970. Dochází k zavedení tří pilířů a to zemědělských dávek, cla a podílu na DPH. První dva pilíře jsou označovány TOR. Třetí pilíř podíl na DPH se z technických důvodů začal vybírat teprve v roce 1980. Byla též stanovena jeho maximální výše na 1 % vyměřovacího základu HDP ČS a zároveň tento základ nesměl přesáhnout 55 % HNP jednotlivých zemí.

Pro nedostatečnost těchto tří pilířů, byl v roce 1988 zaveden čtvrtý vlastní zdroj a to příspěvek z HNP (od roku 2002 HND). Výše tohoto příspěvku byla stanovena, aby došlo k dorovnání předpokládaných výdajů rozpočtu. Podíly jednotlivých zdrojů rozpočtu se samozřejmě měnily a vyvíjely v průběhu let.¹

¹ Příjmy rozpočtu EU, Euroskop.cz, [online]. Dostupné z WWW, <https://www.euroskop.cz/8878/sekce/prijmy-rozpocet-eu/> [cit. 2014-12-23]

Obrázek č. 4 Vývoj příjmů EU 1970-2012 v procentuálním vyjádření, bez zahrnutí korekce pro Velkou Británii



Zdroj: Příjmy rozpočtu EU, Euroskop.cz , [online]. Dostupné z WWW, <https://www.euroskop.cz/8878/sekce/prijmy-rozpocet-eu/> [cit. 2014-12-23]

Do rozpočtu EU přicházejí i další příjmy, které jsou označovány jako „ostatní“ které nejsou stabilní. Na výnosy z těchto příjmů se nelze spoléhat a navíc pro rozpočet EU jsou zanedbatelné. Jedná se o poplatky za administrativní činnost institucí, poplatky vztahující se k fungování Evropského hospodářského prostoru, pokuty, úroky z prodlení, daně z příjmu zaměstnanců institucí ES, příjmy z půjček a výpůjček, přebytek rozpočtu z předchozího roku a další.²

6. 1 Organizace výběru a správy cla v EU

6. 1. 1 Iniciativní orgány

Iniciativním orgánem je EK, která předkládá radě návrhy na konkrétní opatření. EK uzavírá obchodní dohody, jejichž obsah zavazuje všechny ČS, na základě pověření Rady, liberalizuje obchod vůči třetím zemím, iniciuje zahájení protidampingových řízení, buď

² Příjmy rozpočtu EU, Euroskop.cz , [online]. Dostupné z WWW, <https://www.euroskop.cz/8878/sekce/prijmy-rozpocet-eu/> [cit. 2014-12-23]

na základě stížnosti výrobců určitého odvětví, kteří se cítí poškozeni nebo na základě vlastního rozhodnutí.

DG TAXUD“ zajišťuje strategické cíle EU v rámci celní unie, mezi něž především patří:

- ochrana vnější hranice = provádění celních kontrol a celního řízení v oblastech celní hodnoty zboží, tarifu, původu;
- sjednocuje činnosti v daňové oblasti u přímých i nepřímých daní (DPH, spotřební daně, ekologické a energetické daně);
- zajišťuje a zastřešuje oblast bojů proti celním a daňovým podvodům;
- je prostředníkem pro vzájemnou spolupráci členských států v celní i daňové oblasti;
- zajišťuje tvorbu a výklad předpisů v daných oblastech.

DG TAXUD je členěna na 5 ředitelství označených písmeny A- E a tvoří je 20 jednotlivých referátů.

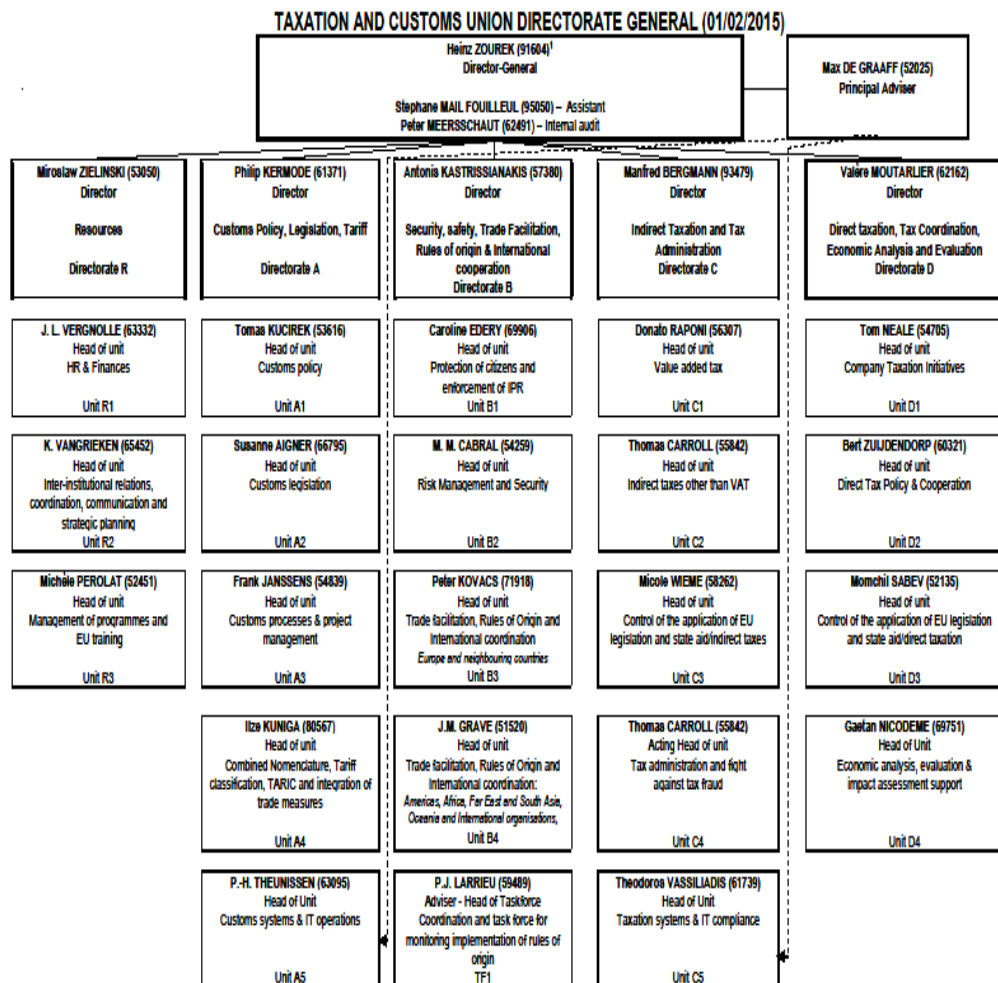
Ředitelství A - Koordinace a programů je tvořeno třemi referáty A1-A3. Jeho hlavní náplní jsou zejména strategické plánování, informace a další vzdělávání tvorba programů a zpracování dat.

Ředitelství B - Mezinárodních záležitostí a tarifu B1-B4. Jeho náplní je mezinárodní a technická pomoc. Tvorba politických, strategických a hospodářských prognóz, evaluace. Ředitelství C – Celní politiky je tvořeno 5 referáty (C1-C5). Mezi jeho náplň spadá výklad celního práva a zajištění jeho řádného uplatňování, rizikový management, celní režimy, celní politika a elektronické celní řízení.

Ředitelství D - Nepřímých daní a daňové správy je tvořen 4 referáty (D1-D4). V oblasti daní se soustřeďuje na DPH, spotřební daně, energetické a ekologické daně, kontrolu práva v daňové oblasti a boj proti daňovým podvodům.

Ředitelství E - Analýzy a daňové politiky je tvořeno 4 referáty (E1-E4). Zahrnuje v sobě činnosti v oblasti přímých daní, analyzuje a koordinuje společnou daňovou politiku. Zajišťuje kontrolu provádění společného práva jednotlivými členskými státy. (MATOUŠEK, P., SABELOVÁ, L., 2007 s: 34,35)

Obrázek č. 5 Organigram DG TAXUD



¹ If you wish to call one of our officials from outside the Commission the internal number has to be preceded by +32 2 29 (internal number)

Zdroj: Taxation and customs union, European Commission,, [online]. Dostupné z WWW, http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/about/structure/index_de.htm [cit. 2014-12-23]

6. 1. 2 Komitologie

Právo EU je na základě smlouvy o fungování Evropské unie, prováděno každým ČS samostatně, pouze ve výjimečných případech je zavádění tohoto práva svěřeno EK nebo ve výjimečných případech Radě EU. Pokud je stanoveno, že bude EK pomáhat výboru, můžeme mluvit o komitologii. Lze tedy říci, že se jedná o kontrolu EK při zavádění právních předpisů EU prostřednictvím výborů složených ze zástupců všech ČS. Výbor předkládá EK stanovisko. Váha tohoto stanoviska je určena podle druhu

postupu. Může se jednat o přezkumný nebo poradní postup. Pokud je použit přezkumní postup pak EK:

- v případě kladného hlasování kvalifikované většiny pro její návrh musí toto opatření přijmout;
- pokud však dojde k zápornému hlasování kvalifikované většiny proti jejímu návrhu, nemůže být tento návrh EK přijat;
- nastane-li případ, že dojde k hlasování kvalifikované většiny, kdy nebude pro ani proti může se EK rozhodnout, zda opatření přijme, nebo výboru předloží nové stanovisko.

U poradního postupu, pak záleží na EK, zda zohlední názory vyjádřené výborem, nebo zda je nebude brát v potaz. Přezkumný postup se používá hlavně u opatření, které mají obecnou působnost nebo potenciální důležitý dopad, za což jsou pokládány rozhodnutí hlavně v oblasti daní a zemědělské politiky EU³.

³Rejstřík projednávání ve výborech, Evropská komise, [online]. Dostupné z WWW, <http://ec.europa.eu/transparency/regcomitology/index.cfm?do=implementing.home&CLX=cs> [cit. 2014-12-23]

7 Právní úprava

Právní předpisy, které jsou používány příslušnými Celními orgány, nebo orgány EK při vrácení nebo prominutí částky cla dle čl. 220 odst. 2 b) a 239 CC jsou:

- CC;
- CCIP;
- DŘ;
- CZ;

8 Proces vrácení a prominutí částek cla

8.1 Vrácení a prominutí cla

Přesnou definici vrácení a prominutí cla nalezneme v článku 235 CC.

- a) "vrácením" se rozumí, úplné nebo částečně vrácení již zaplaceného dovozního nebo vývozního cla,⁴
- b) "prominutím" se rozumí rozhodnutí nevybírat celou částku celního dluhu nebo její část nebo rozhodnutí prohlásit zaúčtování celé částky dovozního nebo vývozního cla nebo její části za neplatné, jestliže toto clo ještě nebylo zaplaceno.⁵

8.2 Obecná úprava

Řízení o vrácení nebo prominutí částky cla je vedeno CÚ za použití čl. 236 až 239 CC. Pro vrácení nebo prominutí cla musí být splněny následující podmínky:

- dovozní clo musí být uhrazeno, nebo se musí jednat o prominutí dovozního cla, tedy vzdání se nároku na zaúčtovanou, ale neuhrazenou částku cla;
- zboží se musí nacházet na území Společenství, resp., není zničeno;
- návrhu předkládaného navrhovatelem po vývozu, resp. zničení zboží, lze vyhovět, pokud jsou ostatní podmínky pro vrácení nebo prominutí částky cla splněny.

V případě, že je podána žádost o vrácení nebo prominutí cla, měla by být podána na CÚ, který clo vyměřil. Dojde-li k podání na jiný CÚ v rámci ČR, jenž není v této věci příslušný, postoupí se tato žádost neprodleně rozhodujícímu CÚ a žadatel je o této skutečnosti vyrozuměn. Podávaná žádost musí splňovat předepsané náležitosti tiskopisu přílohy č. 111 CCIP. Podoba tiskopisu je uvedena v příloze č. 1. Pokud není žádost podána na tomto tiskopise, musí obsahovat minimálně tyto údaje:

- jméno žadatele;
- adresu žadatele, případně jeho zástupce;
- číslo celního prohlášení, kterého se žádost týká;

⁴ Článek 235 odst. a) CC.

⁵ Článek 235 odst. b) CC.

- jméno a adresu určujícího celního úřadu a určení zboží.

Pokud žádost tyto údaje obsahuje, může CÚ postupovat dle čl. 881 CCIP a stanovit žadateli lhůtu pro doplnění údajů nebo dokladů. Pokud stanovenou lhůtu pro doplnění chybějících údajů a nepříložených dokladů, žadatel nedodrží, považuje CÚ tuto žádost za staženou. O této skutečnosti musí CÚ neprodleně žadatele vyrozumět a tuto skutečnost poznamenat do spisu. Pokud jsou uplatňovány zjednodušené postupy u celních prohlášení ve smyslu čl. 221 odst. 2 CC obsahující výpočet částky cla provedený dlužníkem, je příslušným pro přijetí včetně rozhodování CÚ, kterému bylo podáno dodatečné celní prohlášení.

Žádost o vrácení či prominutí částky cla může podat dlužník nebo právní nástupce v právech a povinnostech, případně žádost lze podat prostřednictvím zástupce těchto osob. Pokud byla platba provedena jen v zastoupení jiné osoby (přímé zastoupení), tato skutečnost pak nezakládá oprávnění pro podání žádosti, aby mohla být žádost řádně podána, musí tento zástupce předložit plnou moc, v níž je uvedeno, komu má být částka cla vrácena.

V případě podání více žádostí o vrácení nebo prominutí téže částky cla, příslušný CÚ vede řízení o té z nich, kterou obdržel jako první. V okamžiku kdy je žadateli vrácena částka cla, zanikají nároky ostatních osob, jež jsou také k podání žádosti o vrácení této částky cla oprávněny.

Jakmile CÚ rozhodne o vrácení, případně prominutí částky cla na základě žádosti podané jinou osobou než deklarantem, je zasláno vyhotovení tohoto rozhodnutí, po provedení vratky resp. jakmile toto rozhodnutí nabyde právní moci i deklarantovi. Pokud je podání posouzeno CÚ jako žádost o vrácení nebo prominutí částky cla, která je rovna limitní částce ve smyslu ustanovení čl. 868 CCIP, nebo je nižší, je clo CÚ vráceno vždy.

Rozhodující CÚ o vrácení nebo prominutí cla vyhoví v případě, že je k žádosti přiloženo osvědčení o původu, průvodní osvědčení, doklad o vnitřním tranzitu Společenství, nebo jiný doklad, který prokazuje, že v okamžiku přijetí celního prohlášení s návrhem na propuštění zboží do volného oběhu, mělo toto zboží nárok, aby se s ním

zacházelo jako se zbožím Společenství, nebo u něj bylo uplatněno preferenční sazební zacházení. Musí však být žadatelem prokázáno, že předložený doklad se skutečně týká předmětného zboží ze žádosti a že všechny podmínky pro přijetí tohoto dokladu jsou splněny, případně, že jsou splněny ostatní podmínky pro uplatnění preferenčního sazebního zacházení. Aby mohlo být pak clo vráceno, nebo prominuto musí být předloženo zboží. Pokud to již není možné, může příslušný CÚ clo vrátit nebo prominout, pouze v případě, že má k dispozici údaje, které jednoznačně prokazují, že se osvědčení nebo doklad předložený po proclení týká dotyčného zboží. Clo se nevrací ani nepromíjí, jestliže k odůvodnění žádosti slouží osvědčení o stanovení sazby náhrady předem.⁶

8. 3 Promíjení a vrácení částky cla dle čl. 236 CC

K vrácení, nebo prominutí dovozního nebo vývozního cla dojde, pokud se zjistí, že v době zaplacení se nejednalo o dlužnou částku ze zákona anebo v případě, že dlužná částka byla zaúčtována v rozporu s čl. 220 odst. 2.⁷

Pokud zjistí sám celní orgán, že došlo k splnění podmínek pro vrácení nebo prominutí částky cla, rozhodne o její prominutí nebo vrácení sám. Částka cla může být však vrácena, pouze v případě, že taková skutečnost je zjištěna ve lhůtě stanovené v čl. 236 odst. 2 prvním pododstavci CC. Rozhodným údajem je datum zjištění (např. zjištění učiněná v průběhu kontroly po propuštění zboží, kontroly TOR apod.), které musí být uvedeno ve zprávě o kontrole, resp. v úředním záznamu o tomto zjištění. Nastane-li však situace, že částka cla je rovna limitní částce, nebo je nižší, nezahájí celní orgán řízení o vrácení či prominutí částky cla, ale tuto skutečnost pouze uvede v úředním záznamu, jenž se přiloží k dotčenému rozhodnutí.⁸

Žádost o vrácení nebo prominutí částky cla s výjimkou uplatnění čl. 871 CCIP (žádost je předána k přezkoumání Komisi), o které již bylo pravomocně rozhodnuto, může být podána opakovaně, ale pouze tehdy obsahuje-li jiné důvody, než obsahovala žádost původní. V opačném případě je řízení dle § 106 odst. 1 písm. d) DŘ CÚ zastaveno.

⁶ CCIP

⁷ Čl. 236 CC

⁸ Čl. 236 odst. 2 CC

8. 4 Promíjení a vrácení částky cla dle čl. 237 CC

Žádost o vrácení cla dle čl. 237 CC je možné, pokud je částka cla již zaplacená a platnost celního prohlášení, je zrušeno na žádost deklaranta. Musí být však prokázáno, že zboží v celním prohlášení bylo navrženo do daného celního režimu omylem, nebo že zboží již nemůže být propuštěno do daného celního režimu s ohledem na zvláštní okolnosti. Byla-li před touto žádostí o zrušení celního prohlášení navržena celními orgány kontrola, musí být nejprve tato kontrola provedena, teprve následně může být toto celní prohlášení celními orgány zrušeno.

8. 5 Promíjení a vrácení částky cla dle čl. 238 CC

Pokud dojde k odmítnutí zboží dovozcem, z důvodu vad, poškození zboží, nebo se jedná o zboží, které neodpovídá smluvním podmínkám a nebylo používáno a je vyvezeno z celního území Společenství dojde k prominutí nebo vrácení částky cla celními orgány. Pokud dovozce požádá celní orgány, aby bylo zboží zničeno, nebo propuštěno do režimu vnějšího tranzitu, či uskladněno v celním skladu nebo umístěno do svobodného pásma či svobodného skladu na místo zpětného vývozu, bude mu toto celními orgány povoleno.

Žádost o prominutí nebo vrácení částky cla musí být příslušnému CÚ doručena do 12 měsíců ode dne, kdy byl dlužník seznámen s částkou cla. Tato lhůta může být celními orgány ve výjimečných a odůvodněných případech prodloužena. Při dočasně dovezeném zboží ke zkouškám, před podáním celního prohlášení se dovozní clo nevrátí ani nepromine. Výjimkou je pouze situace kdy vady zboží a neodpovídající smluvní podmínky nemohli být zjištěny během zkoušek.

8. 6 Promíjení a vrácení částky cla dle čl. 239

V případě, že nelze částku cla vrátit podle ustanovení čl. 236 – 238 CC, může CÚ rozhodnout o vrácení částky cla na základě čl. 239 CC a to v případech, jde-li o:

- případy, které vyplývají ze zvláštní situace zmíněné v čl. 239 odst. 1 druhé odrážce CC nebo

- uvedené tzv. katalogové případy, kterými například jsou:
 - zboží, které není zbožím Společenství, propuštěné do některého celního režimu s úplným nebo částečným osvobozením od dovozního cla nebo zboží propuštěné do volného oběhu s uplatněním zvýhodněného sazebního zacházení z důvodu jeho použití ke zvláštním účelům bylo odcizeno, je-li toto zboží v krátké době nalezeno a ve stavu, v jakém bylo v okamžiku krádeže, navráceno do původního celního postavení;
 - zboží, které není zbožím Společenství, bylo nedopatřením vyjmutο z celního režimu s úplným nebo částečným osvobozením od dovozního cla, do kterého bylo propuštěno, pokud je toto zboží ve stavu, ve kterém se nacházelo v okamžiku vyjmutí z celního režimu, neprodleně po zjištění tohoto omylu navráceno do původního celního postavení;
 - zboží již propuštěné do volného oběhu nelze vyložit na místě určení z důvodu poškození uzavíracího systému dopravního prostředku, ve kterém se nachází, je-li toto zboží neprodleně zpětně vyvezeno;
 - se dodavatel usazený ve třetí zemi, kterému bylo zboží původně propuštěné do volného oběhu zasláno v režimu pasivního zušlechťovacího styku, aby bezplatně odstranil závady vyskytující se u zboží ještě před propuštěním (i když byly zjištěny až po propuštění) nebo aby zboží uvedl do souladu s podmínkami smlouvy, na jejímž základě bylo propuštěno do volného oběhu, s konečnou platností rozhodne ponechat si dotyčné zboží, neboť není schopen závady odstranit nebo zjednat nápravu za hospodářsky přijatelných podmínek;
 - celní orgány v okamžiku, kdy rozhodují o dodatečném zaúčtování dovozního cla, které je skutečně dlužné u zboží propuštěného do volného oběhu s úplným osvobozením od cla, zjistí, že zboží bylo zpětně vyvezeno z celního území Společenství bez celního dohledu, je-li prokázáno, že věcné podmínky pro vrácení nebo prominutí cla uvedené v kodexu by byly v okamžiku zpětného vývozu skutečně splněny, pokud by bylo clo uloženo v okamžiku propuštění dotyčného zboží do volného oběhu;
 - soudní orgán zakázal uvedení na trh zboží již propuštěného do celního režimu s povinností zúčastněné osoby zaplatit dovozní clo za běžných podmínek a zboží je následně vyvezeno zpět z celního území Společenství nebo zničeno

pod celním dohledem, je-li prokázáno, že dotyčné zboží nebylo ve Společenství ve skutečnosti použito;

- zboží bylo na podnět deklaranta, zmocněného takto postupovat z úřední povinnosti, propuštěno do volného oběhu s povinností řádně zaplatit dovozní clo a nemohlo být doručeno příjemci z důvodů, které nelze přičítat deklarantovi;
- zboží bylo doručeno příjemci v důsledku omylu odesílatele;
- zboží v důsledku zjevně chybné objednávky není vhodné pro použití, které příjemce zamýšlel;
- po propuštění zboží do některého celního režimu s povinností zaplatit dovozní clo prokáže, že zboží v době propuštění neodpovídalo platným předpisům o jeho používání nebo uvedení na trh, a proto nemůže být použito k účelu, který příjemce zamýšlel;
- je použití zboží způsobem, který příjemce zamýšlí, znemožněno nebo podstatně omezeno v důsledku opatření s obecnou působností, která po dni propuštění zboží do některého celního režimu s povinností zaplatit dovozní clo přijme příslušný orgán nebo subjekt s rozhodovací pravomocí;
- celní orgány nemohou přiznat úplné nebo částečné osvobození od dovozního cla, o něž požádala zúčastněná osoba v souladu s platnými předpisy, z důvodů, které jí nelze přičítat, a zaúčtují vymahatelné dovozní clo;
- příjemce obdržel zboží teprve po uplynutí dodacích lhůt, jež byly závazně stanoveny ve smlouvě, na jejímž základě bylo zboží propuštěno do některého celního režimu s povinností zaplatit dovozní clo;
- dovozní clo se dále vrátí nebo promine, jestliže
- zboží, které bylo omylem propuštěno do některého celního režimu s povinností zaplatit dovozní clo, bylo zpětně vyvezeno z celního území Společenství, aniž bylo předtím propuštěno do celního režimu, do něhož mělo být správně umístěno, byly-li jinak podmínky stanovené v článku 237 CC splněny;
- zpětný vývoz nebo zničení podle čl. 238 odst. 2 písm. b) CC proběhlo bez celního dohledu, byly-li jinak splněny podmínky stanovené v uvedeném článku;

- zpětný vývoz nebo zničení zboží již propuštěné do volného oběhu nelze vyložit na místě určení z důvodu poškození uzavíracího systému dopravního prostředku, ve kterém se nachází, je-li toto zboží neprodleně zpětně vyvezeno; soudní orgán zakázal uvedení na trh zboží již propuštěného do celního režimu s povinností zúčastněné osoby zaplatit dovozní clo za běžných podmínek a zboží je následně vyvezeno zpět z celního území Společenství nebo zničeno pod celním dohledem, je-li prokázáno, že dotyčné zboží nebylo ve Společenství ve skutečnosti použito, nebo zboží bylo na podnět deklaranta, zmocněného takto postupovat z úřední povinnosti, propuštěno do volného oběhu s povinností řádně zaplatit dovozní clo a nemohlo být doručeno příjemci z důvodů, které nelze přičítat deklarantovi, nebo zboží bylo doručeno příjemci v důsledku omylu odesílatele nebo zboží v důsledku zjevně chybné objednávky není vhodné pro použití, které příjemce zamýšlel nebo se po propuštění zboží do některého celního režimu s povinností zaplatit dovozní clo prokáže, že zboží v době propuštění neodpovídalo platným předpisům o jeho používání nebo uvedení na trh, a proto nemůže být použito k účelu, který příjemce zamýšlel, nebo je použití zboží způsobem, který příjemce zamýšlí, znemožněno nebo podstatně omezeno v důsledku opatření s obecnou působností, která po dni propuštění zboží do některého celního režimu s povinností zaplatit dovozní clo přijme příslušný orgán nebo subjekt s rozhodovací pravomocí nebo celní orgány nemohou přiznat úplné nebo částečné osvobození od dovozního cla, o něž požádala zúčastněná osoba v souladu s platnými předpisy, z důvodů, které jí nelze přičítat, a zaúčtují vymahatelné dovozní clo, nebo příjemce obdržel zboží teprve po uplynutí dodacích lhůt, jež byly závazně stanoveny ve smlouvě, na jejímž základě bylo zboží propuštěno do některého celního režimu s povinností zaplatit dovozní clo, nebo zboží, které nebylo možné prodat na celním území Společenství, bylo bezplatně dodáno dobročinným organizacím, proběhlo bez celního dohledu, byly-li jinak splněny podmínky uvedené v odstavcích 2 a 4 zmíněného článku.
- že byly předloženy veškeré důkazy umožňující rozhodujícímu celnímu orgánu přesvědčit se, že zboží, na něž byla podána žádost o vrácení nebo prominutí dovozního cla, bylo skutečně zpětně vyvezeno z celního území Společenství,

nebo bylo skutečně zničeno pod dohledem orgánů nebo osob oprávněných toto zničení úředně potvrdit;

- že byly rozhodujícím celnímu orgánu vráceny veškeré doklady potvrzující, že dané zboží má status zboží Společenství, na jejichž podkladě případně toto zboží opustilo celního území Společenství, nebo mu byly předloženy veškeré důkazy, které tento orgán považuje za nezbytné, aby se přesvědčil, že dotyčné doklady nemohou být později použity pro dovoz zboží do Společenství;
- u vráceného zboží, na které bylo při vývozu z celního území Společenství vyměřeno vývozní clo, zakládá propuštění zboží do volného oběhu nárok na vrácení příslušné vybrané částky.⁹

Částku cla podle ustanovení čl. 239 CC nelze vrátit v případech, kdy z odůvodnění žádosti vyplývá, že

- zboží, které bylo předtím propuštěno do některého celního režimu s povinností zaplatit dovozní clo, bylo zpětně vyvezeno z jiných důvodů, než které jsou uvedeny v člancích 237 či 238 kodexu nebo v člancích 900 či 901, zejména proto, že nebylo prodáno;
- zboží, které bylo předtím propuštěno do některého celního režimu s povinností zaplatit dovozní clo, bylo po propuštění celními orgány z jakéhokoli důvodu zničeno, s výjimkou případů výslovně stanovených právními předpisy Společenství byly, byť i v dobré víře, předloženy za účelem uplatnění preferenčního sazebního zacházení pro zboží navrhované v celním prohlášení k propuštění do volného oběhu doklady, které se později projeví jako chybné, padělané nebo neplatné k tomuto účelu¹⁰.

V takovém případě musí být žádost podána ve lhůtě 12 měsíců ode dne, kdy byl dlužník příslušným CÚ vyrozuměn o výši částky cla. Tato lhůta může být v odůvodněných výjimečných případech celním orgánem prodloužena. V určitých případech, v souladu s postupem výboru, může být tato lhůta zkrácena. V případech použití ustanovení čl. 899 odst. 2 CCIP není ČS zproštěn povinnosti poskytnout odpovídající částku cla

⁹ Některá ustanovení čl. 900 až 903 CCIP.

¹⁰ Čl. 904 CCIP

na účet EK. Výjimkou mohou být např. případy, kdy zvláštní situace nastala v důsledku toho, že EK nesplnila své povinnosti. EK ve všech případech sama posuzuje případ od případu a míru odpovědnosti ČS.

9 Zvláštní ustanovení vracení částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) CC a čl. 239 CC

Podle čl. 220 odst. 2 písm. b) CC nebude dodatečně zaúčtováno dovozního nebo vývozní clo, pokud příslušný celní orgán učinil aktivní chybu a ta nemohla být povinnou osobou k zaplacení cla rozumným způsobem zjistitelná, a proto tato osoba jednala v dobré víře a dodržela všechna platná ustanovení předpisů týkající se celního prohlášení.

Podle článku 239 CC lze dovozní nebo vývozní clo vrátit nebo prominout ve zvláštních případech, jež nelze přičítat podvodnému jednání nebo hrubé nedbalosti hospodářského subjektu, kde se použije tzv. zásada spravedlnosti.

Tato možnost nezaúčtovat dodatečně clo nebo je vrátit/prominout z důvodů spravedlnosti existuje již více než 20 let a byla předmětem četných rozhodnutí EK a důležité judikatury Soudního dvora Evropských společenství a nejnověji také Soudu prvního stupně ES.

9. 1 Čl. 220 odst. 2 písm. b) CC

Cílem čl. 220 odst. 2 písm. b) CC je chránit oprávněnou důvěru osoby povinné zaplatit clo, pokud jde o správnost všech prvků, které ovlivňují rozhodnutí o vybrání nebo nevybrání cla.

Podle tohoto článku není dodatečně zaúčtováno dovozní nebo vývozní clo, pokud jsou splněny čtyři kumulativní podmínky:

1. nezaúčtování vyplývá z chyby ze strany celních orgánů;
2. chybu nemohla osoba povinná zaplatit clo rozumným způsobem zjistit;
3. osoba povinná zaplatit clo dodržela všechna ustanovení platných předpisů týkající se celního prohlášení;
4. osoba povinná zaplatit clo jednala v dobré víře.

Od své změny vyplývající z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2700/2000 ze dne 16. listopadu 2000 čl. 220 odst. 2 písm. b) navíc uvádí další upřesnění,

pokud jde o vydání nesprávných potvrzení, pokud byl preferenční status zboží zjištěn na základě systému správní spolupráce s orgány třetí země.

9. 1. 1 Chyba ze strany celních orgánů

Celní orgány jsou definovány jako orgány příslušné mimo jiné k provádění celních předpisů¹¹. Za celní orgán ve smyslu čl. 220 odst. 2 písm. b) CC musí být považován, každý orgán, který v rámci své působnosti poskytuje údaje, které jsou zaúčtovány pro vybrání cla, a který tedy může vyvolat oprávněnou důvěru osoby povinné zaplatit clo. Takovým orgánem může být orgán ČS nebo také třetí země (případ příslušných celních orgánů třetích zemí, které vydávají osvědčení o původu, osvědčení umožňující volný pohyb zboží ve Společenství nebo osvědčení o pravosti).

Chyba, ke které došlo, musí vyplývat z aktivního chování ze strany celních orgánů, což je jediná chyba, která může vyvolat oprávněnou důvěru osoby povinné zaplatit clo¹². Taktéž některé „pasivní“ chování rovněž může vést k chybám ve smyslu čl. 220 odst. 2 písm. b) CC. Zde se jedná se například o případy, kdy celní orgány neměly žádné námitky, pokud jde o sazební zařazení zboží u velkého počtu dovozů a během dlouhého časového období, třebaže srovnání mezi sazební položkou uvedenou v celním prohlášení a slovním označení zboží podle specifikace v KN umožnilo odhalit chybné sazební zařazení.

Za chyby celních orgánů ve smyslu čl. 220 odst. 2 písm. b) CC se považují chyby ve výkladu nebo v použití příslušných právních předpisů. K takovým chybám může dojít v několika stadiích:

- při kontrole dokladů,
- přijetí celního prohlášení bez předložení dokladu (povolení, osvědčení atd.) stanoveného právními předpisy Společenství,
- přijetí obecných osvědčení o původu, třebaže to právní předpisy nepovolovaly,

¹¹ Čl. 4 odst. 3 CC.

¹² Rozsudek ESD ze dne 14. listopadu 2002 C-251/00, bod 42, Ilumitrónica.

- přijetí celního prohlášení, aniž by byly dodrženy podmínky pro osvobození od cla stanovené právními předpisy,
- v rámci výměny korespondence mezi příslušnými orgány a osobou povinnou zaplatit clo, kdy příslušný orgán zaujímá stanovisko k použití platných právních předpisů,
- zveřejnění vnitrostátních pokynů, které obsahují chybné informace,
- zveřejnění legislativního textu v Úředním věstníku Evropské unie, obsahujícího chybu v jedné z jeho jazykových verzí,
- celní orgány nevyjádří žádné námitky ohledně chybných celních prohlášení, která jsou předkládána ve velkém počtu a po dlouhé časové období, zejména pokud údaje uváděné v prohlášeních umožňovaly zjistit, že prohlášení nebyla správná,
- pokud byl preferenční status zboží zjištěn na základě systému správní spolupráce s orgány třetí země, vydání nesprávného potvrzení uvedenými orgány. Uvedl-li vývozce uvedené orgány v omyl nesprávným popisem skutečností, dochází zde nicméně k chybě, jestliže si tyto orgány byly vědomy nebo si měly být rozumným způsobem vědomy toho, že zboží nespĺňuje podmínky pro preferenční zacházení.

Naopak za chyby celních orgánů se nepovažují:

- chybné informace poskytnuté orgány ČS, které nezavazují příslušný orgán státu, kde je clo zaúčtováno,
- chybné informace poskytnuté ústně, včetně informací poskytnutých telefonem, které nezavazují příslušný orgán,
- přijetí chybných celních prohlášení bez námitek kromě případů, jestliže se tyto chybějící námitky týkají velkého počtu předložených prohlášení za dlouhé časové období a jestliže zejména údaje uvedené ve zmíněných prohlášeních umožňovaly zjistit, že tato prohlášení nebyla správná,

- pokud byl preferenční status zboží zjištěn na základě systému správní spolupráce s orgány třetí země, vydání nesprávného osvědčení uvedenými orgány za předpokladu, že tyto orgány byly uvedeny v omyl nesprávným předložením skutečností vývozcem.

9. 1. 2 Chyba zjistitelná rozumným způsobem

Při posuzování, zda chyba celních orgánů byla rozumným způsobem zjistitelná osobou povinnou zaplatit clo, která jednala v dobré víře, je třeba vzít v úvahu povahu spáchané chyby, odbornou praxi osoby povinné zaplatit clo a pečlivost, kterou prokázala. Za tím účelem je třeba konkrétně posoudit veškeré okolnosti konkrétního případu¹³. Je třeba poznamenat, že pouhá skutečnost, že se celní orgány dopustily chyby, nestačí, aby se prokázalo, že tato chyba nebyla rozumným způsobem zjistitelná ze strany hospodářského subjektu.

Povaha chyby:

Pokud jde o přesnou povahu chyby, je třeba pokaždé stanovit, zda jsou právní předpisy složité nebo zda jsou naopak dosti jednoduché, aby zkoumání skutečností umožnilo zjistit snadno chybu. Právní předpisy mohou být považovány za složité:

- pokud použitá terminologie může vést k nejasnostem, nebo pokud není jasná v případě cíle sledovaného dotyčnými právními předpisy,
- pokud je změna právních předpisů málo zřejmá a pokud samotné příslušné orgány potřebovaly určitý čas, aby si uvědomily tuto změnu,
- pokud byly právní předpisy změněny později než sporné operace, a to z důvodu jejich nejasnosti,
- pokud celní orgány opakovaly nebo obnovily svoji chybu.

¹³ Rozsudek ESD ze dne 26. června 1990 C-64/89, bod20, Deutsche Fernsprecher GmbH.

Za složité právní předpisy nelze považovat:

- pouhé přečtení znění zveřejněných v Úředním věstníku EU stačilo k tomu, aby se zjistila chyba, které se dopustily celní orgány,
- pouhé sledování obvyklých pravidel o sazebním zařazení umožnilo správně zařadit zboží bez jakýchkoli zvláštních obtíží,

Odborná praxe hospodářského subjektu

Pokud jde o odbornou praxi hospodářského subjektu, je třeba zjistit, zda se jedná o profesionální hospodářský subjekt, jehož hlavní činností jsou dovozní a vývozní operace, a zda hospodářský subjekt má nějaké zkušenosti s obchodem s dotyčným zbožím, zejména zda již v minulosti uskutečnil takové operace, u nichž bylo clo správně vypočítáno. Za nezkušené hospodářské subjekty mohou tedy být považovány:

- soukromé osoby,
- velmi malé podniky,
- hospodářské subjekty, které uskutečňují dovozní operace poprvé,
- hospodářské subjekty, které již sice uskutečnily dovozní operace, ale poprvé používají nové postupy,
- hospodářské subjekty, které již v minulosti uskutečnily více stejných nebo podobných operací, pro něž však clo nebylo nikdy správně vypočítáno, protože celní orgány nikdy těmto hospodářským subjektům nesdělily, že jimi uskutečněné operace nejsou správné.

Za zkušené hospodářské subjekty jsou považováni:

- profesionální celní zástupci nebo profesionální zástupci mezinárodního obchodu,
- držitelé povolení používat zjednodušené postupy celního řízení (nebo tranzitu), držitelé povolení pro celní režimy s hospodářským účinkem a držitelé povolení

používat systém zvláštního použití, pokud tato povolení naznačují, že jejich držitelé již mají určitou odbornou praxi v celní oblasti,

- hospodářské subjekty, které již v minulosti uskutečnily několik dovozních operací stejného typu, u nichž bylo clo správně vypočítáno,

Pečlivost hospodářského subjektu

Obecně přísluší hospodářskému subjektu, aby zjistil, které právní předpisy se použijí pro operaci, již uskutečňuje, a jaké je dlužné clo. Hospodářskému subjektu přísluší, aby prověřil, jsou-li zveřejněny právní předpisy Společenství, které stanoví podmínky použití a kritéria, která je třeba splnit pro uplatnění preferenčního sazebního zacházení, nebo aby prověřil, je-li na dotyčné zboží dlužné antidumpingové clo. Pokud má sám hospodářský subjekt pochybnosti ohledně přesnosti informací a údajů, které jsou nezbytné pro vystavení celního prohlášení nebo dokladů přiložených k prohlášení, nebo ohledně souladu operací s platnými právními předpisy, musí se písemně dotazovat a hledat veškerá možná objasnění, aby si ověřil, zda jsou jeho pochybnosti oprávněné nebo neoprávněné.

Na druhé straně musí být hospodářský subjekt považován za pečlivý, pokud se chyba celních orgánů týká údajů, které nejsou obvykle oznámeny profesionálním kruhům. Pokud je například poskytnutí preferenčního sazebního zacházení vázáno na podmínku, aby úřady země, na kterou se vztahuje preferenční sazební zacházení, sdělily předem EK názvy a adresy příslušných orgánů vydávajících osvědčení a vzory otisků používaných razítek, nelze hospodářskému subjektu vytýkat, že nevěděl, že k takovému sdělení nedošlo, a tudíž nezjistil chybu vnitrostátních orgánů, jež poskytly preferenční zacházení. Rovněž povinnost týkající se pečlivosti hospodářských subjektů nejde tak daleko, aby musely porovnávat znění zveřejněná v Úředním věstníku EU, aby prověřily, že různé jazykové verze jsou skutečně stejné.

Příklady případů, které se týkají zjistitelnosti chyby :

- Chyby v sazebnících pro vnitrostátní použití:

Pokud sazebníky pro vnitrostátní použití obsahují chyby, musejí být tyto chyby považovány za chyby celních orgánů ve smyslu čl. 220 odst. 2 písm. b) CC. Jakmile je však dotyčný hospodářský subjekt zkušený, musí být chyba považována za zjistitelnou hospodářským subjektem. Ke dni zveřejnění v Úředním věstníku EU představují totiž sazební ustanovení Společenství jediné pozitivní právo v této oblasti, kde neznalost zákona neomlouvá. Používaný sazebník sestavený vnitrostátními orgány představuje jen příručku pro operace celního řízení a má jen informační hodnotu. Díky četbě Úředního věstníku EU, v němž jsou zveřejněna relevantní ustanovení, by měl tedy pozorný hospodářský subjekt zjistit chyby obsažené v používaných sazebnících.

Pokud však celní orgány používají sazebník pro vnitrostátní použití pro výpočet cla a pro prominutí nebo vrácení cla vůči dovozním operacím, které jsou stejné nebo podobné jako sporné operace, pak chyby celních orgánů (chybný používaný sazebník a chybné písemné rozhodnutí) lze považovat za nezjistitelné i hospodářským subjektem.

- Chyby v sazebním zařazení od vytvoření závazných informací o sazebním zařazení:

Od vytvoření ZISZ jen tyto informace mohou chránit hospodářské subjekty před chybami v sazebním zařazení. V důsledku toho, pokud se celní orgány dopustily chyby ve smyslu čl. 220 odst. 2 písm. b) CC a pokud je tato chyba spojená s problémem sazebního zařazení (například přijímání mnoha chybných celních prohlášení během dlouhého časového období, zatímco údaje uvedené ve zmíněných prohlášeních umožňovaly odhalit, že sazební zařazení nebylo správné), mohou nastat dvě situace.

- a) Buď hospodářský subjekt vzhledem ke své odborné praxi a ke složitosti dotyčného zařazení měl nebo mohl mít důvody k pochybám o přesnosti uvedeného zařazení. V takovém případě musí být chyba považována za zjistitelnou, neboť hospodářský subjekt, který si na svoji ochranu nevyžádal ZISZ, nejednal pečlivě,
- b) Nebo hospodářský subjekt neměl žádné důvody k pochybám o přesnosti sazebního zařazení, pokud se mohl spoléhat na určitý počet věcných údajů potvrzujících jeho zařazení a pokud se toto zařazení nezdálo být složité. V takovém případě může být tak chyba považována

za nezjistitelnou, protože na hospodářský subjekt nelze nahlížet jako na někoho, kdo nejednal pečlivě.

- Případ nesprávných preferenčních osvědčení

Od změny čl. 220 odst. 2 písm. b) CC výše uvedeným nařízením (ES) č. 2700/2000, je tato situace, pokud jde o případy, v nichž hospodářský subjekt, aby mohl využívat preferenčního zacházení, předložil nesprávné osvědčení o původu nebo průvodní osvědčení vydané orgány třetí země v rámci systému správní spolupráce. Chyba není zjistitelná rozumným způsobem, jakmile byl takový nesprávný doklad vydán příslušnými orgány třetí země. Pokud nesprávná povaha osvědčení vyplývá ze skutečnosti, že orgány třetí země byly uvedeny v omyl nesprávným popisem skutečností podaným vývozcem, nejedná se tak o chybu. I když chyba vyplývá z nesprávného popisu skutečností podaného vývozcem, není osobou povinnou zaplatit clo rozumným způsobem zjistitelná, pokud si orgány vydávající osvědčení byly vědomy nebo si měly být vědomy toho, že zboží nesplňuje podmínky pro preferenční zacházení.

Pokud není chyba považována za zjistitelnou rozumným způsobem, je clo zaúčtováno dodatečně pouze pod podmínkou, že hospodářský subjekt jednal v dobré víře. Aby to bylo možné, musí prokázat, že jednal s náležitou péčí, aby zajistil splnění všech podmínek pro preferenční zacházení. Pokud je v Úředním věstníku EU zveřejněno oznámení o tom, že existují odůvodněné pochybnosti, zda daná země správně uplatňuje preferenční režim, nemůže se již hospodářský subjekt odvolat na dobrou víru, pokud jde o operace uskutečněné po tomto zveřejnění. Tato pravidla se použijí, pouze pokud výhoda preferenčního zacházení vyplývá z vydání osvědčení příslušnými orgány třetí země. Nejsou tedy použitelná ani na chybná nebo padělaná osvědčení ani na případy, kdy vývozce sám osvědčuje, že zboží splňuje podmínky pro preferenční režim (schválení vývozci).

- Ekonomická situace zúčastněné osoby

Obecně se podle čl. 220 odst. 2 písm. b) CC nesmí přihlížet k ekonomické situaci zúčastněné osoby (například nebezpečí konkurzu nebo likvidace v případě vybrání cla).

9. 1. 3 Ustanovení o celním prohlášení

Deklarant musí dodržovat všechna ustanovení platných předpisů týkající se celního prohlášení. Musí předložit celním orgánům veškeré nezbytné informace stanovené v předpisech Společenství a vnitrostátních předpisech, které doplňují nebo provádějí popřípadě předpisy Společenství, pokud jde o požadované celní zacházení pro dotyčné zboží. Tato povinnost však nesmí jít za hranice předložení údajů a dokladů, které může deklarant rozumným způsobem znát nebo získat. Jestliže tak uvedený deklarant předkládá v dobré víře údaje, které jsou sice nepřesné nebo neúplné, ale jediné, které mohl rozumným způsobem znát nebo získat, musí být podmínka dodržování platných ustanovení týkajících se celního prohlášení považována za splněnou.

9. 1. 4 Dobrá víra hospodářského subjektu

Subjekt musí jednat v dobré víře. Pachatelé podvodu jsou tedy jasně vyloučeni z ustanovení čl. 220 odst. 2 písm. b) CC. Pokud existují náznaky toho, že by mohlo dojít k podvodu, přísluší hospodářskému subjektu, aby prokázal, že jednal v dobré víře a že nebyl do podvodu zapleten, když je podvod odhalen.

9. 2 Čl. 239 CC

Toto ustanovení je obecně nazývané ustanovení v zájmu spravedlnosti. Judikatura Společenství upřesnila, že osoba povinná zaplatit clo, která na jedné straně prokáže, že se jedná o zvláštní případ a na straně druhé, že se z její strany nejedná o hrubou nedbalost a o podvodné jednání, má právo na prominutí nebo vrácení cla dlužného ze zákona¹⁴. Než rozhodující orgán přijme rozhodnutí o poskytnutí nebo neposkytnutí vrácení nebo prominutí cla osobě povinné zaplatit clo, musí vzít v úvahu veškeré faktické údaje a relevantní okolnosti.

Rozhodující orgán musí rovněž využít své pravomoci, aby uvedl do rovnováhy na jedné straně zájem Společenství, ujistit se o dodržování celních předpisů a na straně druhé zájem hospodářského subjektu, který jedná v dobré víře, nenést újmy překračující obvyklé obchodní riziko. V tomto ohledu nesmí rozhodující orgán brát v úvahu pouze

¹⁴ Rozsudek ESD ze dne 10. 5. 2001 [Kaufring](#), T-186/97, T-187/97, T-190/97 až T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97 až T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 a T-147/99, bod 282

jednání hospodářských subjektů, ale musí rovněž přihlížet k chování dotyčných celních orgánů nebo orgánů Společenství.¹⁵

9. 2. 1 Pojem zvláštní případ

Podle judikatury Společenství vznikne zvláštní případ, pokud z daných okolností vyplývá, že osoba povinná zaplatit clo je ve výjimečné situaci ve vztahu k jiným hospodářským subjektům, které provádějí stejnou činnost, a že, pokud by tyto okolnosti nenastaly, nemohla by nést újmu spojenou se zaúčtováním cla¹⁶. V ostatních případech je třeba platbu cla dlužného ze zákona považovat za součást obvyklého obchodního rizika, které hospodářskému subjektu vzniká.

Deklarant obvykle přijímá odpovědnost jak za zaplacení dovozního cla, tak za správnost dokladů, které předkládá celním orgánům. Proto tedy škodlivé důsledky nesprávného jednání jeho smluvních partnerů nesmí nést Společenství. Zejména skutečnost, že doklady se jeví jako chybné, padělané nebo neplatné, následně ukáže, že profesionální a obchodní rizika patří zvláště k činnosti celního zástupce, který se pak může domáhat náhrady na hospodářských subjektech, které jsou zapojeny do podvodného užití dotyčných dokladů. Hospodářský subjekt, který je opatrný a dobře informovaný o předpisech, musí brát v úvahu rizika spojená s trhem, který prozkoumává, a musí je přijímat jako kategorii obvyklých obtíží, které mohou při obchodování nastat. Jinak by totiž byly dodatečné kontroly z velké části bez užitku, pokud by použití chybných, padělaných nebo neplatných dokladů mohlo jen samo o sobě opravňovat k vrácení nebo prominutí cla. Kromě toho by opačné řešení mohlo odrazovat hospodářské subjekty od snahy postupovat správně a veřejné finance by nesly riziko, které v zásadě mají nést hospodářské subjekty. Je tedy na nich, aby v rámci smluvních vztahů přijaly nezbytná opatření, která by je ochránila od rizika, že od nich bude dodatečně vybráno clo.

Pokud však závažné nedostatky příslušných celních orgánů nebo EK usnadnily nesprávné použití dokladů, lze tak poskytnout vrácení nebo prominutí cla, pokud osoba povinná zaplatit clo nebyla odpovědná za podvodné jednání nebo hrubou nedbalost.

¹⁵ Čl. 239 odst.1 CC

¹⁶ Rozsudek ze dne 26. března 1987, *Coopérative agricole d'approvisionnement des Avirons*, 58/86, bod 22; rozsudek ze dne 25. února 1999, [Trans-DX-Import, C-86/97, bod 21 a bod 22](#); rozsudek ze dne 7. 9. 1999, [De Haan, C-61/98](#), bod 52 a 53

Příklady zvláštních případů:

Za zvláštní případy ve smyslu článku 239 kodexu lze tedy považovat následující případy, které přesahují riziko obvyklého profesionálního a obchodního rizika, jemuž čelí hospodářský subjekt.

- chyby celních orgánů ve smyslu čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství,
- závažné nedostatky příslušných celních orgánů a závažné nedostatky EK, zejména pokud jde o dodržování platných pravidel a o kontrolu dodržování uvedených pravidel, pokud tyto nedostatky mohou přispívat ke vzniku nesrovnalostí,
- nezveřejnění některých jazykových verzí právních předpisů Společenství, zejména při přistoupení nových ČS, nebo chyby v jedné nebo více jazykových verzích zveřejněného znění právního předpisu,
- prokázat, že celní operace mohly být uskutečněny, aniž by vznikl celní dluh, a že v důsledku chyby se uvedené operace uskutečnily tak, že došlo ke vzniku celního dluhu. Zúčastněná osoba musí prokázat, že byla přijata všechna opatření k identifikaci zboží a že byly poskytnuty všechny průkazné doklady,
- vypovězení preferenční dohody Společenstvím, pokud například podnik vyváží do dotyčné zvýhodněné země (před vypovězením smlouvy) zboží, aby tam bylo zpracováno a zpětně vyvezeno v rámci preferenčního režimu a pokud z důvodu vypovězení dohody se nemohl uskutečnit zpětný dovoz v rámci uvedeného režimu. Zvláštní případ zde vyplývá ze skutečnosti, že hospodářský subjekt by vyvezl zboží v rámci režimu pasivního zušlechťovacího styku, kdyby v době vývozu věděl, že smlouva bude vypovězena.
- Na druhé straně spadají do obvyklého profesionálního a obchodního rizika, jemuž čelí hospodářský subjekt, a nelze je tedy považovat za zvláštní případy:
- případy uvedené v kapitole 8.6 této práce,

- okolnosti objektivní povahy použitelné pro nestanovený počet hospodářských subjektů (např.: zvláštní zeměpisná a hospodářská situace nějakého místa celního území Společenství; lhůta, která začíná běžet od sdělení o celním dluhu osobě povinné zaplatit clo je různá podle toho, zda původní nezaúčtování cla je nebo není výsledkem činu, který v době, kdy byl spáchán, podléhal represivnímu soudnímu stíhání; povinnost uvedení do souladu s ustanoveními CC od 1. ledna 1994 (dodržování lhůt, za nimiž, zboží dočasně uskladněné musí získat zvláštní určení,
- případná neplatnost nařízení Společenství, použití ustanovení článku 239 CC nesmí být prostředkem k odklonu od platných pravidel týkajících se zpochybnění právních aktů Společenství z důvodu neplatnosti,
- případná neexistence celního dluhu, jelikož je na hospodářském subjektu, pokud dluh popírá, aby napadl rozhodnutí, v němž je uvedený dluh stanoven, u vnitrostátních orgánů v souladu s článkem 243 CC¹⁷,
- profesionální celní zástupce nemá možnost vyžadovat výši cla od svého zákazníka z důvodu jeho platební neschopnosti nebo konkurzu,
- obtížná ekonomická situace zúčastněné osoby (nebezpečí konkurzu nebo likvidace v případě, že nedojde k vrácení nebo prominutí cla,
- deklarant nedodržel pokyny od osoby, kterou zastupuje,
- chyba zaměstnance deklaranta, i když je tento zaměstnanec nový a málo zkušený,
- obtíže, které může mít deklarant se svým personálem (nemoci, dovolené...),
- obtíže se zaváděním počítačového systému v podniku,

¹⁷ Článek 243:1. Každá osoba má právo podat opravný prostředek proti rozhodnutí celních orgánů v rámci celních předpisů, jež se jí přímo a osobně dotýká. Právo podat opravný prostředek má rovněž každá osoba, která požádala celní orgány o rozhodnutí v rámci celních předpisů a ve lhůtě uvedené v čl. 6 odst. 2 neobdržela rozhodnutí o své žádosti. Opravný prostředek musí být podán ve členském státě, kde bylo rozhodnutí učiněno nebo o ně bylo požádáno. 2. Opravný prostředek lze podat a) v prvním stupni u celních orgánů určených k tomuto účelu členskými státy; b) ve druhém stupni u nezávislého orgánu, jímž může být v souladu s platnými předpisy členských států soud nebo rovnocenný zvláštní orgán.

- skutečnost, že hospodářský subjekt nemohl předložit žádost o vrácení nebo prominutí cla podle článku 236 CC ve lhůtě, kterou stanoví uvedený článek,
- skutečnost, že příslušné celní orgány neporadily hospodářskému subjektu, aby použil celní režim s hospodářským účinkem nebo zjednodušené postupy celního řízení,
- krádež zboží pod celním dohledem, o němž se má za to, že bylo dáno na trh Společenství, pokud se nenajde,
- zničení v důsledku napadení vozidla a zboží, které přepravuje, několik hodin po propuštění zboží,
- zákazník poskytl profesionálnímu celnímu zástupci doklady (faktury), které se později projevily jako chybné, padělané nebo nepřesné. Tato okolnost totiž spadá do kategorie obchodních rizik, kterým musí čelit profesionální celní zástupci, pokud jsou odpovědní jak za zaplacení cla, tak za správnost dokladů, které předkládají celním orgánům.

9. 2. 2 Neexistence podvodného jednání a hrubé nedbalosti.

Obecně pojem podvodné jednání odpovídá spáchání činu, který může být represivně soudně stíhán nebo pokusu o spáchání takového činu. Proto každý hospodářský subjekt, který nejednal v dobré víře, je vyloučen z možnosti vrácení nebo prominutí cla podle článku 239 CC. Pokud existují náznaky, podle nichž by mohlo dojít k podvodnému jednání, přísluší hospodářskému subjektu, aby prokázal, že jednal v dobré víře a bez podvodného jednání.

Kritéria, která mají být použita pro stanovení toho, zda subjekt jednal nebo nejednal s hrubou nedbalostí, jsou stejná jako kritéria, která umožňují stanovit, zda chyba celních orgánů ve smyslu čl. 220 odst. 2 písm. b) CC může být hospodářským subjektem rozumným způsobem zjištělná. Je tedy třeba vzít zejména v úvahu přesnou povahu chyby, odbornou zkušenost a pečlivost hospodářského subjektu.

Příklady hrubé nedbalosti:

Za příklad hrubé nedbalosti jsou považovány tyto případy:

- subjekt, který měl obtíže, aby obdržel od smluvního partnera potřebné doklady pro získání preferenční výhody, a který přesto s uvedeným smluvním partnerem nenavázal kontakt, aby problém vyřešil, třebaže znal důležitost uvedených dokladů,
- hospodářský subjekt, který nepřijal nezbytná opatření, aby zboží, které má být zpětně vyvezeno, tak vyvezeno bylo v zákonných lhůtách stanovených právními předpisy týkajícími se pasivního zušlechťovacího styku. Hospodářský subjekt by měl totiž přijmout veškerá nezbytná opatření, aby zboží bylo zakoupeno a dopraveno v zákonné lhůtě, a měl za povinnost vypočítat potřebnou dobu včetně nezbytné rezervy pro případné obtíže, zejména zpoždění vzniklá při nakládce,
- hospodářský subjekt, který se nepřesvědčil o přítomnosti zboží v době, kdy vystavil celní prohlášení o propuštění do volného oběhu,
- hospodářský subjekt, který se neřídí opakovanými písemnými upozorněními celních orgánů, v nichž byl vyzván k dodržování platných právních předpisů nebo některých lhůt stanovených uvedenými předpisy.

Příklady z odvětví, které daly podnět k velkému počtu rozhodnutí:

V celním režimu tranzit:

V zásadě je hlavní povinný, vzhledem ke svému postavení, odpovědný vůči příslušným orgánům za řádné provádění operací tranzitu Společenství, a to i v případě, že je obětí podvodného jednání ze strany třetích osob. A proto, pokud nedojde z jakýchkoli důvodů k předložení zboží, které je propuštěno do tranzitního režimu Společenství, na celním úřadu místa určení, je to součástí obchodního rizika, kterému jsou obvykle hlavní povinní vystaveni.

V některých výjimečných případech však judikatura Soudního dvora Evropských společenství nebo Soudu prvního stupně Společenství, jakož i rozhodnutí EK zmírnily odpovědnost hlavního povinného za použití článku 239 CC.

Za zvláštní případy, jež nelze přičítat podvodnému jednání nebo hrubé nedbalosti zúčastněné osoby, jsou považovány:

- skutečnost, pokud jde o vnitrostátní orgány, nechat vědomě dopustit porušování předpisů nebo nesrovnalosti, aby mohly lépe odhalit síť, identifikovat pachatele podvodu a stanovit nebo potvrdit důkazy, pokud hlavní povinný se sám podvodu neúčastní,
- skutečnost, že se úředník státní správy podílel na podvodném jednání tím, že podvodným způsobem dosvědčil, že zboží, na něž se vztahuje tranzitní doklad, bylo skutečně předloženo na celním úřadu místa určení, pokud se hlavní povinný sám podvodu neúčastní,
- skutečnost, že zboží propuštěné do tranzitního režimu podvodným způsobem zmizelo během tranzitní operace, i když hlavní povinný jedná v dobré víře a pachatelé podvodu jsou v platební neschopnosti, a to i když je zúčastněná osoba obětí těchto trestných činů

Nedostatky příslušných orgánů při plnění jejich povinností:

Závažné nedostatky příslušných celních orgánů a závažné nedostatky EK, co se týká dodržování platných pravidel a kontroly dodržování uvedených pravidel, pokud mohou tyto nedostatky přispívat ke vzniku nesrovnalostí, mohou vytvářet zvláštní případy ve smyslu článku 239 CC. Zejména se to projevuje jako pravdivé v oblasti preferenčních celních režimů a dohod, které umožňují volný pohyb zboží.

Pojem nedostatek je širší než pojem chyba celních orgánů. I když se tak celní orgány nedopustily chyby ve smyslu článku 220 odst. 2 písm. b) CC, může být jejich chování považováno nicméně za nedostatek.

Existence nedostatku příslušných orgánů nedává nárok ipso facto na vrácení nebo prominutí cla podle článku 239 CC. Dotyčné hospodářské subjekty nesmí být rovněž činěné odpovědnými za podvodné jednání nebo za to, že byly hrubě nedbalé.

Pokud však jde o vydávání neplatných osvědčení příslušnými orgány třetí země, je třeba se zmínit o některých specifických vybraných zejména z judikatury Společenství.

Nejprve je třeba posoudit nedbalost hospodářských subjektů z hlediska doby, během níž příslušné orgány setrvaly ve svém chování. A dále, pokud odpovědný orgán v případě vrácení nebo prominutí nemůže prokázat, že způsob, jakým zúčastněné osoby uzavřely své kupní smlouvy a uskutečňovaly sporné dovozy, patřil do neobvyklé obchodní praxe, přísluší tak tomuto orgánu, aby prokázal podvodné jednání nebo hrubou nedbalost hospodářských subjektů.

V ostatních případech musejí hospodářské subjekty prokázat, že jednaly s náležitou péčí, aby zajistily splnění všech podmínek pro preferenční zacházení. Pokud je v Úředním věstníku EU zveřejněno oznámení o tom, že existují odůvodněné pochybnosti, zda daná země správně uplatňuje preferenční režim, nemohou se již hospodářské subjekty odvolat na dobrou víru, pokud jde o operace uskutečněné po tomto zveřejnění.

Příklady, kdy byl uznán nedostatek:

Existence nedostatků, které mohou vést ke zvláštnímu případu ve smyslu článku 239 CC, byla již nyní povolena v těchto případech:

Dovozy hovězího masa, takzvaného „Hilton beef“, v letech 1991 a 1992. Na toto maso se mohlo vztahovat osvobození od zemědělské dávky v mezích kvóty a po předložení osvědčení o pravosti vydaného příslušnými argentinskými orgány. Soud prvního stupně Evropských společenství měl za to, že četná chybná nebo padělaná osvědčení mohla vést k velkému překročení kvóty jen proto, že EK neplnila svoji povinnost dohledu a kontroly použití kvóty v letech 1991 a 1992. Padělání, která byla provedena velice odborně, přesahovala tedy obvyklé obchodní riziko, které měli nést dovozci,

Dovozy „barevných televizorů z Turecka“ uskutečňované od roku 1991 do 15. ledna 1994 na podkladě průvodních osvědčení A.TR, pokud příslušné turecké orgány, EK a Rada přidružení EHS-Turecko převzaly odpovědnost za nedostatky, které přispěly k nesrovnalostem ve vývozech televizorů z Turecka do Společenství. Mělo se totiž za to, že turecké orgány si byly vědomy nebo si alespoň měly být rozumným způsobem vědomy toho, že zboží, pro které vydávaly osvědčení A.TR, nesplňuje podmínky pro režim volného oběhu. Po více než 20 let turecké orgány neprováděly právní

předpisy o vyrovnávacím poplatku a navíc přijaly po tuto spornou dobu opatření, která buď nedodržovala ustanovení dohody o přidružení a dodatkového protokolu, nebo neumožňovala zajistit správné používání těchto ustanovení. Komise rovněž převzala odpovědnost za nedostatek, pokud nezajistila správný dohled nad uplatňováním dohody o přidružení a dodatkového protokolu a pokud co nejrychleji neupozornila dovozce Společenství na možná rizika, kterým budou vystaveni při dovozu barevných televizorů z Turecka. A konečně nedostatek byl rovněž vytýkán Radě přidružení EHS-Turecko, pokud po více než 20 let nepřijala žádné opatření, aby se zajistilo dodržování ustanovení dohody o přidružení a dodatkového protokolu Tureckem.

Příklady, kdy nebyl uznán nedostatek:

Existence nedostatků, které mohou vést ke zvláštnímu případu ve smyslu článku 239 CC, nebyla povolena v těchto případech:

Dovozy šarží DRAM pocházejících původem z Japonska, k nimž jsou přiloženy doklady o cenovém závazku, které vystavil vývozce a které umožňují nezaplatit antidumpingové clo při dovozu a které se ukázaly dodatečně jako neplatné. Soud prvního stupně Evropského společenství měl totiž za to, že EK splnila své povinnosti, neboť na ní nebylo, aby prověřovala shodu mezi každým dokladem o závazcích a odpovídajícím dovozem, a neboť takové prověřování lze provádět pouze v rámci dodatečných kontrol. Navíc se jednalo o jednotlivý případ a nebylo prokázáno, jak by EK mohla zjistit podvodné užití dokladů o závazku v době dovozu,

Dovozy barevných televizorů z Indie na podkladě osvědčení na tiskopise A v rámci systému všeobecných preferencí, přičemž tato osvědčení byla poté indickými úřady stažena v důsledku šetření Společenství. Soud prvního stupně Evropského Společenství měl za to, že příslušné indické úřady a EK splnily svoje povinnosti. Indické úřady totiž aktivně spolupracovaly s útvary EK a ČS, pokud jde o prověřování řádného průběhu vývozu barevných televizorů do Společenství. Navíc tyto úřady neznaly veškeré potřebné faktické údaje pro používání dotyčných právních předpisů a nebyly spojeny s vývozci. Pokud jde o EK, jednala rychle a s náležitou péčí a byla povinna v rámci své obecné povinnosti náležitě péče upozornit dovozce Společenství všeobecně, až když má vážné

pochybnosti o řádném průběhu velkého počtu dovozů uskutečněných v rámci preferenčního režimu.

10 Finanční odpovědnost členských států v případech v případech vlastní správní chyby, resp. při uplatnění čl. 220 odst. 2 písm. b) a 239 CC

Otázka odpovědnosti ČS za vlastní správní chyby je velmi aktuální a pro samotné ČS i bolestivá. Za správní chyby jsou považovány chyby, kterých se dopustil vnitrostátní správní orgán a

- a) které nemohla osoba povinná zaplatit clo přiměřeným způsobem zjistit a které brání zaúčtování dovozního (nebo vývozního) cla, nebo
- b) které jsou důsledkem nedodržení náležité obezřetnosti, které vyústí v nevybrání dluhů.

Na základě těchto typů chyb lze sestavit dvě kategorie správních chyb, za něž odpovídají ČS:

- a) nezaúčtování cla v důsledku chyby, kterou nemohla osoba povinná zaplatit clo přiměřeným způsobem zjistit (čl. 220 odst. 2 písm. b) CC a čl. 869b CCIP,
- b) vrácení nebo prominutí dříve stanoveného cla za zvláštních okolností v důsledku nezjistitelné chyby správního orgánu (článek 239 v souladu s čl. 220 odst. 2 písm. b) CC mutatis mutandis).

Zásada finanční odpovědnosti se týká jak vyměřených cel, tak cel nevyměřených. Správní chyby jsou ČS zpravidla vášnivě zpochybňovány nebo prostě odmítány. Tímto odmítáním, dochází k nejednotnosti postojů ČS. Ty de facto odmítají převzít odpovědnost za své chyby. Pokud jde o finanční odpovědnost vyplývající ze správních chyb, které brání zaúčtování, ČS většinou nesouhlasí s touto myšlenkou a prohlašují, že vzhledem k nemožnosti tyto částky zaúčtovat nemá EK právo vyžadovat jejich zpřístupnění. Přestože CC osvobozuje osobu povinnou zaplatit clo od této povinnosti, po právu neřeší odpovědnost ČS států vůči EU za chyby způsobené jejich správními orgány, neboť tento aspekt spadá do rozsahu finančního práva EU, zejména rozhodnutí o vlastních zdrojích a NR 1150/2000. Zásada finanční odpovědnosti ČS vůči EU, za vlastní správní chyby byla posuzována zpětně až do roku 1979. Po přijetí nařízení (EHS) č. 1697/79 (nařízení o vybírání cla po propuštění zboží) nechala EK uvést v zápisu z jednání Rady

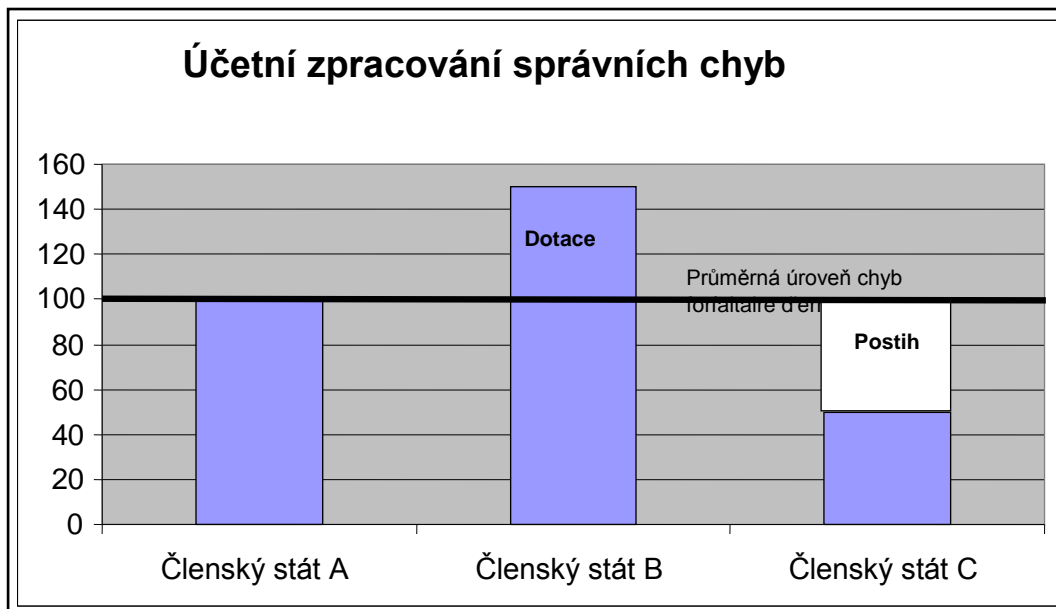
prohlášení, kterým si vyhrazuje právo užít postup uvedený v příslušném článku Smlouvy a stíhat nesprávné uplatnění nebo zneužití čl. 9 (nezaúčtování částek v důsledku nezjistitelných chyb), v jehož důsledku dojde k bezdůvodné ztrátě vlastních zdrojů. Zásada finanční odpovědnosti ČS za vybírání vlastních zdrojů v souladu s čl. 2 odst. 1 písm. a) a b) RR 436/2007 vyplývá přímo z článku 8 tohoto rozhodnutí. Tento článek deleguje na ČS odpovědnost za vybírání vlastních zdrojů v souladu s vnitrostátními právními předpisy, které musí být přizpůsobeny požadavkům předpisů Společenství. TOR jako jediné skutečné vlastní zdroje Unie jsou stejně jako DPH a „čtvrtý zdroj“ (HNP) poskytnuty Unii proto, aby měla k dispozici prostředky nezbytné k pokrytí výdajů vyplývajících z plnění rozpočtových závazků rozhodnutých na úrovni Společenství. Jakékoli nedostatky na straně ČS v oblasti řízení systému vybírání, které snižují objem poskytnutých TOR, automaticky zakládají finanční odpovědnost daného členského státu, v zásadě pro nedodržení článku 8 RR 436/2007 a také proto, že není možné zajistit plné uplatnění nařízení NR 1150/2000. V případě uplatnění finanční odpovědnosti na základě nedodržení ustanovení čl. 17 odst. 2 se čl. 17 odst. 1 NR 1150/2000 stává součástí právního základu.

V neposlední řadě pak je stanovisko Generálního ředitelství pro rozpočet založeno na respektování litery zákona (právní zásada odpovědnosti) a ducha zákona (morální zásada odpovědnosti).

Právní zásadu odpovědnosti podporují právní základy Smlouvy a rozhodnutí o vlastních zdrojích. Takto zásada předpokládá, že delegování odpovědnosti za vybírání vlastních zdrojů na ČS rovněž rozšiřuje odpovědnost za chyby způsobené vnitrostátními správními orgány. Morální zásada odpovědnosti předpokládá, že ČS, které se dopustily chyb, v jejichž důsledku došlo ke snížení objemu poskytnutých vlastních zdrojů, musí samy převzít odpovědnost za jejich dopad na rozpočet EU a převést do tohoto rozpočtu částky, které nebyly v důsledku jejich chyb vybrány. Jinak bude nutno, aby tyto nedostatky kompenzovaly ostatní ČS prostřednictvím čtvrtého zdroje. To by znamenalo penalizaci nejukáznějších ČS, za přístup laxních ČS. Pokud ČS státy neponesou individuální odpovědnost, rozloží se finanční zátěž vzniklá na základě správních chyb mezi všechny ČS v souladu s úrovní jejich příspěvků založených na HNP (čtvrtý zdroj). To znamená, že

všichni budou platit za chyby všech ostatních. Důsledky tohoto přístupu jsou znázorněny v následující tabulce:

Graf č.1 Vyrovnávací mechanismus při zpracování správních chyb ČS



Zdroj: EK, rozpočet, Kontrola tradičních vlastních příjmů, Spis 4.3.50

Tento graf č.1, ilustruje vyrovnávací mechanismus. „Klasické“ situace, kdy všechny ČS nesou finanční důsledky chyb ostatních ČS, de facto vyústí v průměrnou úroveň chyb, jejíž hodnota je zde uvedena jako 100. Ve vztahu k této úrovni se uplatňuje zásada vyrovnání.

Skutečná úroveň chyb státu A je 100, což se rovná úrovni průměrné. Tento stát je v neutrální situaci vzhledem k tomu, že úroveň jeho správních chyb je vyrovnána jeho příspěvkem.

Úroveň chyb ČS B však činí 150, což je o 50 více než průměr. Jeho výsledky v oblasti správy systému vlastních zdrojů svědčí o nedostatku řádné péče. B však přispěje do systému pouze v průměrné výši, tj. 100, a proto „získá“ dotaci ve výši 50! To znamená, že je odměněn za špatné finanční řízení.

ČS C je v opačné situaci než B. Úroveň jeho chyb, která je o 50 nižší než průměr, svědčí o dobrém řízení. Přesto však C bude muset uhradit příspěvek ve výši 50,

aby vyrovnal rozdíl mezi svou úrovní chyb a průměrem. To znamená postih pro ČS, který přijímá odpovědnost a zavede systém zaručující dobré finanční řízení!

To znamená, že tento kompenzační mechanismus poškozují obezřetný ČS oproti ČS, který zachází s finančními prostředky EU volněji, neboť nutí obezřetný ČS dorovnávat deficit způsobený laxním přístupem ČS neukázněného. Ten je za své chyby de facto dotován ČS C.

Výhody přístupu zastávaného EK lze shrnout následovně:

- spravedlivé rozložení finanční zátěže v souladu se zásadou řádného a účinného řízení vzhledem k tomu, že ztráta TOR v důsledku nedbalosti ČS je nahrazena příslušným ČS a nikoli ze státních rozpočtů všech ČS v důsledku navýšení čtvrtého zdroje. Tento přístup umožní odměnit snahu ČS o zajištění optimálního fungování systémů výběru;
- názorné zobrazení důsledků chyb, umožňující přijmout opatření k nápravě této situace (např. školení). Průhlednost nákladů podpoří lepší správu;
- kvalitní ukazatel výkonnosti umožňující porovnat účinnost výběru jak mezi ČS, tak na vnitrostátní nebo dokonce místní úrovni.

Je pravda, že uplatnění zásady finanční odpovědnosti bude mít některé nevýhody pro ČS státy, které (zcela) neplní své závazky, protože bude znamenat dodatečné náklady. Je však třeba zdůraznit, že ČS mají možnost tyto náklady maximálně snížit, a to v případě, že budou náležitě provádět právní předpisy.

Pomineme-li výhody a několik málo nevýhod pro ČS, lze na podporu odpovědnosti ČS uvést i další argument. EU nevyžaduje, aby ČS přebíraly odpovědnost za vybírání TOR bez protiplnění. Za práci vynaloženou při vybírání těchto zdrojů jim náleží odměna ve výši 25% vybraných cel. Výměnou za tuto finanční náhradu EU očekává, že ČS budou tento úkol plnit s co možná největší péčí. Na základě výše uvedeného je EK toho názoru, že ČS musí převzít odpovědnost za své správní chyby.

Na základě výše uvedeného začala EK v případech administrativních chyb uplatňovat čl. 11 NR 1150/2000.

Pokud se jedná o administrativní chyby oznámených ČS, tak ve svém rozhodnutí v případě „Komise v. Dánsko“ ze dne 15. listopadu 2005 (C-392/02) Evropský soudní dvůr uvedl, že přestože v důsledku chyby, jíž se dopustily celní orgány ČS, dlužník není povinen sporné clo uhradit, není tím nijak dotčena povinnost tohoto ČS uhradit v rámci poskytování vlastních zdrojů úrok z prodlení, jakož i clo, které mělo být vyměřeno. Soud uvedl, že existuje nezrušitelný vztah mezi povinností stanovit vlastní zdroje Společenství, povinností připsat je v předepsané lhůtě na účet EK a povinností uhradit úrok z prodlení. Dále dodal, že úrok z prodlení je splatný bez ohledu na důvod prodlení s jeho připsáním na účet EK. Ve svém rozhodnutí v případě „Komise vs. Itálie“ ze dne 8. července 2010 (C-334/08), týkajícím se důsledků protiprávního jednání celních úředníků při výkonu jejich povinností, Soud poukázal na to, že pokud by chování vnitrostátních orgánů bylo v souladu s povinnostmi jim uloženými, a to zejména články 2 odst. 1 a 2 a 6 odst.3a NR 1150/2000, nároky týkající se dotčených vlastních zdrojů by byly stanoveny ihned po celním odbavení zboží a na účet, by tak byly připsány nejpozději v první pracovní den po 19. dni druhého měsíce následujícího po měsíci, v němž byly stanoveny. Jakýkoli úrok z prodlení tudíž začíná nabíhat od data, které by bylo pro odvedení vlastních zdrojů předepsáno, pokud by byly stanoveny správně. Z judikatury Soudního dvora EK vyvodila závěr, že v případech, kdy částka nebyla odvedena nebo byla odvedena opožděně z důvodu administrativní chyby, je úrok z prodlení splatný od data, kdy tato částka měla být odvedena, kdyby bývalo k žádné administrativní chybě nedošlo.

Tento postup je taktéž podpořen Evropský účetním dvorem. S odvoláním na výše uvedenou judikaturu se Účetní dvůr domnívá, že úrok z prodlení by měl být počítán od data, kdy se ČS ocitl v prodlení s odvedením dotčených vlastních zdrojů. V rámci přijetí nezbytných opatření k zohlednění tohoto závěru Evropského účetního dvora musí EK, resp. Generální ředitelství pro rozpočet účtovat úrok z prodlení ve všech případech, kdy došlo k administrativní chybě, od data, kdy částka měla být odvedena, pokud by k žádné administrativní chybě nedošlo. To se bude vztahovat i na situace, kdy jsou tyto chyby oznámeny EK prostřednictvím ČS. ČS bylo doporučeno, aby v případech, kdy se domnívají, že se dopustily administrativní chyby, dotčené vlastní zdroje odvedly, chtějí-li se vyhnout zbytečnému narůstání úroku z prodlení.

Tabulka č.1: Následný postup v případech administrativních chyb oznámených členskými státy.

<p>Administrativní chyba zjištěna justičním či správním orgánem nebo Komisí (rozhodnutí REM/REC).</p>	<p>Částka vrácena v důsledku administrativní chyby, jíž se dopustily příslušné vnitrostátní orgány (články 220(2) (b) nebo 239 nařízení č. 2913/92).</p>	<p>Částka by neměla být odepsána z účtu A (jinak by za období od jejího odepsání z účtu A do nového odvedení byl splatný úrok z prodlení).</p>
<p>Administrativní chyba zjištěna justičním či správním orgánem (případ nebyl předložen Komisi k rozhodnutí, ale byl jí oznámen na základě článků 870, 889 a 904a nařízení č. 2454/93).</p>	<p>Částka nezaúčtována nebo prominuta v důsledku administrativní chyby, jíž se dopustily příslušné vnitrostátní orgány (články 220(2) (b) nebo 239 nařízení č. 2913/92).</p>	<p>Je na členském státě, aby v případě, že se domnívá, že se vnitrostátní orgány dopustily chyby, dotčenou částku odvedl a zamezil tak zbytečnému narůstání úroku z prodlení. Odvedení této částky by mělo být zmíněno v příloze příslušného výpisu z účtu A.</p> <p>Úrok z prodlení bude splatný za období mezi dnem, kdy členský stát měl tuto částku odvést, kdyby k žádné administrativní chybě nedošlo, a dnem, kdy částka byla odvedena.</p>

<p>Administrativní chyba zjištěna Komisí v rámci rozhodnutí REM/REC (články 871 nebo 905 nařízení č. 2454/93).</p>	<p>Částka nezaúčtována nebo prominuta v důsledku administrativní chyby, jíž se dopustily příslušné vnitrostátní orgány (články 220(2) (b) nebo 239 nařízení č. 2913/92).</p>	<p>Je na členském státě, aby v případě, že se domnívá, že se vnitrostátní orgány dopustily chyby, dotčenou částku odvedl a zamezil tak zbytečnému narůstání úroku z prodlení. Je třeba připomenout, že k této situaci dochází, jestliže členský stát zašle Komisi žádost REM/REC. Odvedení této částky by mělo být zmíněno v příloze příslušného výpisu z účtu A.</p> <p>Úrok z prodlení bude splatný za období mezi dnem, kdy členský stát měl tuto částku odvést, kdyby k žádné administrativní chybě nedošlo, a dnem, kdy byla částka odvedena.</p>
---	--	--

Zdroj: Pracovní dokument EK, resp. Generálního ředitelství pro rozpočet. č. ACOR-TOR/2012-12/agenda-08. Následný postup v případech administrativních chyb oznámených členskými státy. Nedobytné částky při nesplnění podmínek čl. 17 odst. 2 NR 1150/2000

Tento přístup je uplatňován od 1. 1. 2013 na všechny případy administrativních chyb, oznámené EK.

11 Postup v řízení o žádosti

Jak bylo uvedeno v předchozí kapitole má každý členský stát finanční odpovědnost včetně ČR za chyby způsobené nesprávným výběrem a správou cel. Proto, aby nedocházelo k neodůvodněným, vrácení nebo prominutí částky cel každá členská země si buduje své postupy pro vyřizování žádostí podle čl. 220 odst. 2 písm. b) CC a čl. 239, včetně ČR. Tento postup je zde nyní uveden.

V případě, že žádost o vrácení nebo prominutí částky cla je odůvodněna tak, že částka cla byla zaúčtována v rozporu s čl. 220 odst. 2 písm. b) CC, nebo je žádost podána podle čl. 239 CC a vztahuje se k jedné nebo více dovozním operacím uskutečněných u rozhodujícího CÚ, pak tento CÚ, rozhoduje-li v řízení o vrácení nebo prominutí částky cla do výše 300 000 EUR včetně si musí vyžádat stanovisko od jiného CÚ. V případě, že se jedná o CÚ pro Jihočeský kraj, Jihomoravský kraj, Karlovarský kraj, Liberecký kraj, Plzeňský kraj, Prahu Ruzyni, Středočeský kraj a Ústecký kraj žádá se o stanovisko CÚ pro hlavní město Prahu. Žádosti o stanovisko od CÚ pro hlavní město Prahu, Královohradecký kraj, Moravskoslezský kraj, Olomoucký kraj, Pardubický kraj, Kraj Vysočina a Zlínský kraj musí být zaslány na CÚ pro Jihomoravský kraj.

Je-li zahájeno řízení o vrácení nebo prominutí částky cla vyšší než 300 000 EUR, a to až do výše 499 999 EUR včetně, žádá se o stanovisko GŘC a to odbor 21 GŘC, kam musí odeslat úplný spisový materiál, včetně věcného popisu případu a svého stanoviska. Odbor 21 GŘC zkontroluje úplnost spisu a případně si dožádá doplnění spisu, případně spisového materiálu o další podklady.

V řízení o vrácení nebo prominutí částky cla vyšší než 500 000 EUR a více jsou projednávány v EK. CÚ, který vydává rozhodnutí v řízení o žádosti o vrácení nebo prominutí částky cla dle čl. 239 CC nevyžaduje stanovisko v případech, kdy důvody uvedené v žádosti odpovídají některým z okolností uvedených v kapitole 8.6 této práce. Pokud vydává CÚ rozhodnutí o vrácení nebo prominutí částky cla do výše 300 000 EUR neuvádí žádný odkaz na obdržené stanovisko a to ani ve výroku ani v odůvodnění rozhodnutí, neboť toto stanovisko není právně závazné.

12 Praktická část

Předchozí část této práce popisovala postup, formu a právní rámec při vrácení a promíjení částky cla. S ohledem na danou problematiku, a její složitost bude v této části popsán praktický případ při prominutí/vrácení částky cla podle článku 239 CC. Vzhledem k tomu, že ČR během svého členství v EU neměla žádný případ, který by byl v EK dle ustanovení čl. 905 CCIP¹⁸ projednáván v EK bude tato praktická část rozdělena na dvě části:

- případ Spojeného království vrácení částky cla podle ustanovení čl. 239 CC a rozhodovaný v poradním výboru EK,
- případ České republiky projednávány v rámci kompetence celních orgánu dle ustanovení čl. 899 odst. 2 CCIP¹⁹.

Taktéž zde budou uvedeny řízené rozhovory se zaměstnanci CS ČR. Řízené rozhovory byly prováděny během mé praxe na GŘC během jedné z pravidelných videokonferencí pořádaných mezi GŘC a všemi CÚ. Během této videokonference byli osloveni vedoucí právních oddělení 11 CÚ Právních a správních činností. Cílem tohoto rozhovoru je zjistit, zda jsou v ČR využívány instituty vrácení a promíjení částky cla dle ustanovení čl. 220 odst. 2 písm. b) a čl. 239 CC. Potvrdím, zde hypotézu, že více jak 75 % žadatelů nevyužívá uplatnění těchto článků CC a snaží se nalézt jiné právní možnosti pro vrácení nebo prominutí cla.

¹⁸ Článek 905 CCIP: odst.1. Pokud rozhodující celní orgán, jemuž je podána žádost o vrácení nebo prominutí cla podle čl. 239 odst. 2 kodexu, není schopen přijmout rozhodnutí podle článku 899, a je-li možno z odůvodnění žádosti usuzovat, že se jedná o zvláštní situaci, která vznikla na základě okolností, jejichž vznik nelze přičítat hrubé nedbalosti ani podvodnému jednání zúčastněné osoby, předloží členský stát, o jehož orgán se jedná, věc Komisi k vyřízení postupem podle článků 906 až 909. Pojem "zúčastněná osoba" se vykládá stejně jako v článku 899. Ve všech ostatních případech rozhodující celní orgán žádost zamítne. Odst.2. Spis předložený Komisi musí obsahovat všechny údaje potřebné pro úplné prozkoumání věci. Jakmile Komise spis obdrží, neprodleně o tom vyrozumí zúčastněný členský stát. Jestliže Komise zjistí, že informace poskytnuté členským státem nepostačují, aby mohla rozhodnout na základě plné znalosti předložené věci, může požádat o poskytnutí doplňujících informací osat.3. Anž by rozhodující celní orgán čekal na ukončení řízení podle článků 906 až 909, může na žádost zúčastněné osoby povolit, aby celní formality týkající se zpětného vývozu nebo zničení zboží byly splněny ještě předtím, než Komise věc rozhodne. Toto povolení nijak nepředjímá konečné rozhodnutí ve věci

¹⁹ Čl. 899 odst. 2 CC: V jiných případech, kromě případů, kdy spis musí být předložen Komisi podle článku 905, pokud se jedná o zvláštní situaci, která vznikla na základě okolností, jejichž vznik nelze přičítat podvodnému jednání ani hrubé nedbalosti zúčastněné osoby, rozhodne o vrácení nebo prominutí dovozního nebo vývozního cla sám rozhodující orgán,

12. 1 Příklad projednáváný ve výboru EK

12. 1. 1 případ Spojeného království

V dubnu roku 2005 podal subjekt XY žádost celnímu orgánu Spojeného království o rozhodnutí o ZISZ na zboží STB-HDD. Dotyčný subjekt rovněž podal žádost o ZISZ týkající se jeho dalších modelů interaktivních set-top boxů. Dle ZISZ č. GB 114068108, která byla subjektu vydána dne 8. dubna 2005, byl výrobku STB-HDD číslo modelu TDS470NF přidělen kód KN 8528 21 90 00. Výrobek byl klasifikován jako set-top box vybavený modemem s možností připojení k internetu a s funkcí nahrávání tj. schopnost nahrávání videa na pevný disk. Objem dovozu tohoto výrobku ze strany subjektu před 1. lednem 2007 byl deklarován pod tímto kódem KN dle rozhodnutí ZISZ.

Dne 1. ledna 2007 byla ZISZ zrušena v důsledku změn KN, které nastaly po revizích číselného označování HS. K tomu odkazuje nařízení Komise (ES) č. 1549/2006 ze dne 17. října 2006, kterým se mění příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku. V textu nebyly provedeny žádné změny, ale ani neexistuje žádné číslo HS pro set-top boxy. Správní orgán Spojeného království zaslal dne 4. prosince 2006 dopis zástupci příjemce ZISZ, aby informoval subjekt jako příjemce ZISZ o této změně a zrušení ZISZ. V dopise byl zástupce požádán, aby informoval příjemce ZISZ, že v důsledku změny kódů bude ZISZ zrušena s účinností od 31. prosince 2006. Tento dopis se však správnímu orgánu Spojeného království vrátil jako nedoručený. Dne 29. ledna 2007 správní orgán Spojeného království opětovně zaslal zástupci na stejnou adresu dopis, ke kterému přiložil kopii původního dopisu ze dne 4. prosince 2006, a požádal zástupce, aby tento dopis postoupil příjemci ZISZ. Subjekt jakožto příjemce ZISZ však nikdy ani jeden z dopisů neobdržel. Subjekt neobdržel dopisy ani v době, kdy byla podána žádost o prominutí cla. Od 1. ledna 2007 subjekt deklaroval dovoz výrobků STB-HDD pod KN zboží 8528 71 13 00, který souvisí s KN 8528 21 90 00. Do KN 8528 71 13 patří přístroj se zařízením na bázi mikroprocesoru se zabudovaným modemem pro získání přístupu na internet, který má funkci interaktivní výměny informací, schopný přijímat televizní signál („set-top boxy s komunikační funkcí“). Na jednání, které se konalo dne 27. ledna 2007, informovaly celní orgány Spojeného království subjekt o skutečnosti, že nebude vydána nová ZISZ pro tento výrobek. Toto rozhodnutí bylo vydáno na základě diskusí na úrovni Evropského

společenství týkajících se klasifikace set-top boxů. ČS požádal o objasnění oblasti působnosti podpoložky 8528 12 91.

Na 407. zasedání Výboru pro celní kodex, které se konalo v říjnu 2006, byl přijat návrh vysvětlivky ke KN s cílem objasnit oblast působnosti podpoložky 8528 12 91 (později 8528 71 13). Vysvětlivka ke KN zahrnovala následující znění textu: „Set-top boxy této podpoložky musejí uživateli přístroje umožňovat přístup na internet, a to na základě přístupu k jakékoli IP adrese“. Klasifikace set-top boxů se zabudovaným pevným diskem, tedy výrobků, o které se jedná, nebyla začleněna.

Na 420. zasedání Výboru pro celní kodex, které se konalo v dubnu 2007, byl přijat návrh vysvětlivky ke KN, který klasifikuje jakýkoliv set-top box s pevným diskem pod podpoložku 8521 90 00. Obě vysvětlivky ke KN ale nebyly zveřejněny v Úředním věstníku EU, protože EK zvažovala pozastavení všeobecných cel pro určité typy set-top boxů.

Na 442. zasedání Výboru pro celní kodex, které se konalo v únoru 2008, byl přijat návrh změny vysvětlivky ke KN, která byla přijata na 407. zasedání. Původní znění textu bylo změněno na následující: „Set-top boxy této podpoložky musí umožnit uživateli přístroje přístup na internet“. EK upozornila výbor na neúspěšné diskuse týkající se pozastavení všeobecných cel a na to, že následkem toho bude zveřejněna pozměněná vysvětlivka ke KN přijatá na 420. zasedání. Přijaté vysvětlivky ke KN byly zveřejněny dne 7. května 2008 v Úředním věstníku EU č. 2008/C112/03. Vysvětlivka ke KN 8528 71 13 uvádí, že: „Set-top boxy se zabudovaným zařízením pro záznam nebo reprodukci (např. pevný disk nebo mechanika DVD) do této podpoložky nepatří (podpoložka 8521 9000)“. Na KN 8521 90 00 se vztahuje plná celní sazba ve výši 13,9 %, zatímco dovozy zařazené pod KN 8528 71 13 jsou od cla osvobozeny.

Dne 9. května 2008 byl subjekt na schůzi s HMRC a BERR informován o skutečnosti, že HMRC písemně zažádalo EK o pokyny týkající se zpětného uplatňování, a dále o tom, že celní orgány Spojeného království pravděpodobně uplatní vysvětlivku ke KN zpětně a zahájí úkony s cílem vybrat vzniklý nedoplatek cla. Tento nedoplatek vznikl v důsledku reklasifikace výrobků STB-HDD pod KN 8521. Dne 17. listopadu 2008 byl subjektu vydán výměr po propuštění zboží, který byl v odvolacím řízení pozměněn

a snížen na částku cla ve výši 7 775 907,81 GBP (9 343 530,82 EUR) vztahující se k dovozům za období od 15. ledna 2007 do 1. května 2008. Subjekt byl chráněn před zpětným výběrem cla vztahujícího se na jeho dovozy před 1. lednem 2007 s ohledem na ZISZ.

12. 1. 2 Žádost o prominutí cla podle článku 239 CC subjektem XY a její odůvodnění

Subjekt XY podal žádost o prominutí cla podle článku 239 CC, z důvodu že prominutí cla může podléhat zvláštním podmínkám, a to vzhledem ke skutečnosti, že se ocitl ve zvláštní situaci ve srovnání s dalšími subjekty zainteresovanými v podobném podnikání. Bylo nemožné získat ZISZ pro dovozy deklarované po 1. lednu 2007 a následně byla subjektu odeprána jakákoli právní jistota týkající se vhodné klasifikace nebo ochrany proti vybrání cla po propuštění zboží. Subjekt XY usiloval o získání právní jistoty týkající se klasifikace příslušných modelů set-top boxů tím, že v dubnu 2005 podal žádost o ZISZ. Celní orgány Spojeného království však mnohokrát zamítly vydat novou ZISZ pro výrobky STB-HDD (po změnách KN dne 1. ledna 2007). Během schůze s HMRC dne 28. ledna 2007 byl subjekt obeznámen se skutečností, že ZISZ nebudou vydány pro žádný výrobek STB, dokud nebudou záležitosti týkající se klasifikace, které projednává EK, uzavřeny. V dopise ze dne 8. srpna 2008 HMRC potvrdilo své stanovisko a uvedlo, že EK doporučila ČS nevydat ZISZ, zatímco jsou položky předmětem diskuse ve Výboru pro celní kodex. Subjektu byla následně odeprána jakákoliv právní jistota (v podobě ZISZ) nebo ochrana, které mu byly dříve poskytnuty, proti možné reklasifikaci set-top boxů s určitými funkcemi. Nejistota kolem klasifikace set-top boxů trvala téměř dva roky, po které byla klasifikace předmětem projednávání u EK. Nejistota byla vyřešena až se zveřejněním vysvětlivky ke KN nomenklatuře v květnu 2008. V tomto přechodném období však jiné ČS vydaly ZISZ pro set-top boxy, např. Francie, Německo, Maďarsko. Celní orgány Francie kromě toho nahradily ZISZ pro přímého konkurenta subjektu poté, co došlo ke změnám HS po 1. lednu 2007. Když francouzské orgány zrušily tuto ZISZ v důsledku vysvětlivky ke KN, byla konkurentovi subjektu poskytnuta tzv. doba odkladu, ve které se mohl spolehnout na ZISZ po jejím zrušení. Správní orgán subjektu tuto možnost zamítl. Správní orgán Spojeného království nevznesl námitky k zařazení dovozů subjektu pod číslo 8528 a nevydal mu žádné pokyny k používání jakékoliv jiné klasifikace. Subjekt

XY byl nadále informován o vývoji na úrovni Evropského společenství a byl si vědom skutečnosti, že správní orgán Spojeného království podpořil zařazení výrobků STB-HDD pod číslo 8528. Subjekt XY nadále dovážel zásilky podle podpoložky 8528 71 13, a to z důvodu neposkytnutí jasných pokynů ze strany orgánů Spojeného království nebo EK a argumentuje tím, že by neměl být penalizován požadavkem na vybrání cla, a to z důvodu absence jakékoli ZISZ. Před únorem 2008 nebylo jasné, zda výrobky STB-HDD s funkcí nahrávání budou vyloučeny z čísla 8528. Rovněž vysvětlivky ke KN byly přijaty se zřejmým rozhodnutím „nerozhodnout“ a byly zveřejněny až po uplynutí doby 15 měsíců. Následně po zveřejnění vysvětlivky ke KN subjekt deklaroval své dovozy výrobku STB-HDD pod KN 8521 90.

12. 1. 3 Stanovisko celních orgánů Spojeného království k žádosti subjektu

Celní orgány Spojeného království se domnívají, že tento případ představuje zvláštní situaci, jak je definována čl. 239 odst. 1 CC, který stanoví, že dovozní clo lze prominout nebo vrátit v případech, které vyplývají z okolností, jež nelze přičítat podvodnému jednání nebo hrubé nedbalosti zúčastněné osoby. Správní orgán Spojeného království si přeje potvrdit skutečnost, že žadatel je uznávaný a zkušený dovozce a výrobce set-top boxů. Žadatel podal 1 459 dovozních prohlášení v roce 2007 a 1441 dovozních prohlášení v roce 2008. Splňuje všechny pokyny a rozhodnutí vztahující se ke klasifikaci. Žadatelem podaná dovozní prohlášení byla důkladně vyplněna. Správní orgán se domnívá, že subjekt evidentně nejednal z hrubé nedbalosti a podvodně. Jednal v dobré víře. Usilovně se snažil chránit své právní postavení. Učinil odůvodněné rozhodnutí klasifikovat během příslušného období dovoz výrobků STB-HDD pod podpoložkou 8528 71 13, a to na základě textového popisu kódu a primární funkce výrobku. Subjektu se během tohoto období nepodařilo získat ZISZ pro jeho dovozní operace. Pokud by existovala ZISZ, vybrání cla po propuštění zboží by dle čl. 220 odst. 1 CC²⁰ nebylo patřičné. Ustanovení čl. 217 odst. 1 CC uvádí, že celní

²⁰ Čl. 220 odst. 1 CC Nebyla-li částka cla vyplývající z celního dluhu zaúčtována v souladu s články 218 a 219 nebo byla-li zaúčtována ve výši, která je nižší než částka dlužná ze zákona, zaúčtuje se částka cla, která má být vybrána nebo do vybrána, do dvou dnů ode dne, kdy se celní orgány o této situaci dověděly a mohou vypočítat částku dlužnou ze zákona a určit dlužníka (dodatečné zaúčtování). Tuto lhůtu lze prodloužit v souladu s článkem 219.

orgány vypočtou výši dovozního cla vyplývající z celního dluhu, jakmile mají potřebné údaje, a zapíší ji do účetních dokladů. Doplňuje:

„První pododstavec se nepoužije,

*b) pokud částka cla dlužného podle právních předpisů přesahuje částku cla stanovenou na základě závazné informace“.*²¹

Tímto celní orgány Spojeného království žádají o kladné vyřízení žádosti subjektu XY prostřednictvím EK.

12. 1. 4 Projednání případu v EK

EK obdržela dne 5. 10. 2009 dopis od Spojeného království ze dne 21. 9. 2009, ve kterém Spojené království žádá EK postupem dle ustanovení čl. 906 – 909 CCIP o rozhodnutí, zda je podle čl. 239 CC prominutí dovozního cla pro případ subjektu XY oprávněné.

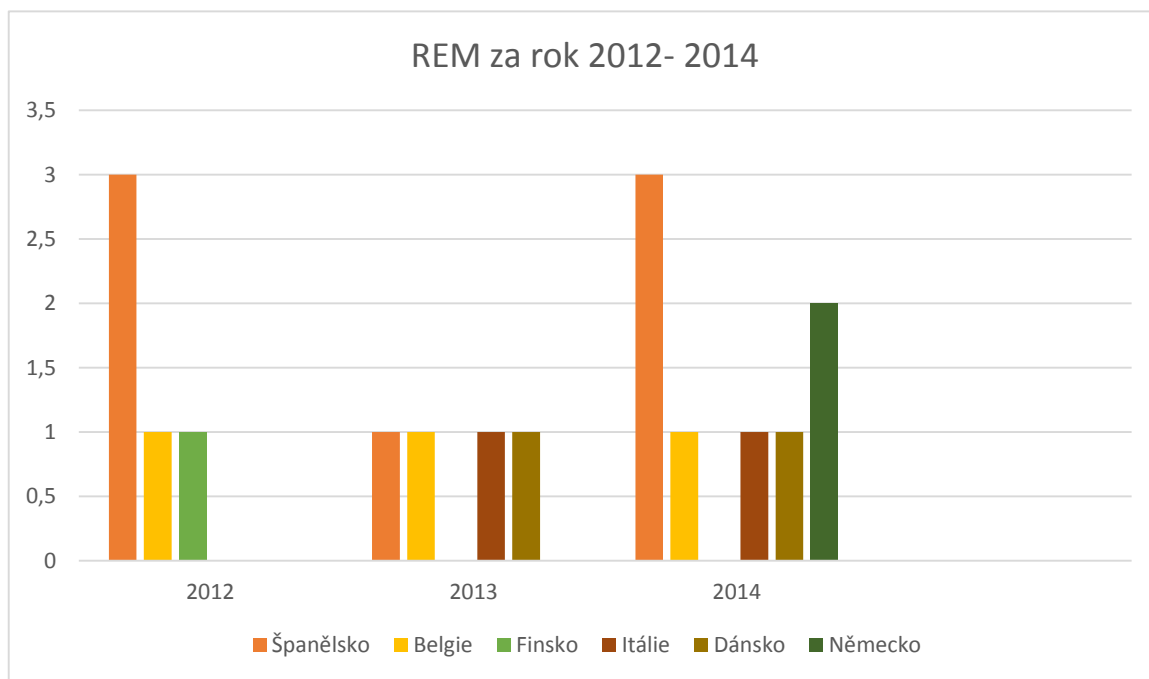
Následně se dne 25. 10. 2010 v Bruselu uskutečnilo 12. zasedání Výboru, kterého se zúčastnili zástupci všech ČS. Na zasedání Výboru kromě jiných záležitostí, se projednávala i žádost subjektu XY předložená Spojeným královstvím, prostřednictvím EK. Při projednávání bylo nejprve vyslechnuto stanovisko EK, že se jedná o zvláštní situaci ve smyslu čl. 239 CC. Následně se přistoupilo k hlasování, při kterém zástupci ČS Polska, Francie a Německa vznesli připomínku, že k existenci této zvláštní situace nedošlo zaviněním členského státu, ale vinou EK. Ta tuto připomínku vzala v potaz, nicméně na rozhodnutí uplatnit čl. 239 CC se nic nezměnilo. Zástupci ČS nakonec hlasovali všichni pro přijetí rozhodnutí o prominutí částky cla s výjimkou, kromě tří zástupců ČS, kteří se hlasování zdrželi.

Po tomto zasedání Výboru EK vydala dne 11. 11. 2010 rozhodnutí, že žádost Spojeného království o prominutí cla dle čl. 239 CC subjektu XY je oprávněná. Rozhodnutí EK je uvedeno v příloze č. 1. Své rozhodnutí odůvodnila tím, že do 7. května 2008 panovala nejistota o správném zařazení předmětného zboží a britské orgány neměly námitky vůči zařazení, používaném žadatelem a nedaly mu pokyn, aby použil jakoukoliv

²¹ Čl. 217 odstl písm. b) CC

jinou klasifikaci a ani nebylo shledáno, že by se dotčený subjekt XY dopustil podvodného jednání, nebo byl hrubě nedbalý. Subjekt XY, předložil dokumentaci, která ukazuje, že je zkušeným obchodníkem a také, že nastalá situace byla v době vzniku natolik složitá, že jej nelze z hrubé nedbalosti obviňovat.

Graf č. 2 Přehled projednávaných případů v EK během let 2012-2014



Zdroj: vlastní zpracování, data CS

V grafu č. 2 vidíme počet případů projednávaných v EK rozdělených podle jednotlivých členských zemí EU během let 2012 až 2014. Země, které v grafu nejsou uvedeny, neměli žádný případ projednávaný v EK Z grafu je zřejmé, že projednávaných případů na vrácení nebo prominutí částky cla v EK podle čl. 239 nebo čl. 220 odst. 2 písm. b) CC není mnoho. Důvod lze spatřovat v dlouhé době vyřízení.

12. 2 Příklad projednání v rámci CS ČR

Dne 29.10.2010 propustil CÚ Mělník na návrh společnosti ZX zboží označené jako „ocelové pevné podložky určené pro použití v letadlech, mezinárodní klasifikace DIN 7349“ do celního režimu volný oběh. Společnost v odstavci č. 3 uvedla jako kód země původu MY (Malajsie) a v odstavce č. 36 kód preferenčního zacházení 200. CÚ Mělník

v souvislosti s propuštěním zboží do celního režimu vyměřil společnosti ZX celní dluh v celkové výši 0,- Kč. Rozhodnutí v celním řízení je uvedeno v příloze č. 2.

Dne 26. 07. 2011 bylo v Úředním věstníku Evropské unie zveřejněno NR EU č. 723/2011 ze dne 18. července 2011, kterým se rozšiřuje konečné antidumpingové clo uložené nařízením Rady (ES) č. 91/2009 na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli zaslaných z Malajsie bez ohledu na to, zda je u nich deklarován původ z Malajsie. Účinnost NR EU č. 723/2011 je ode dne 27. 07. 2011. Toto NR EU č. 723/2011 ukládá mimo jiné ČR povinnost s účinkem od 29. 10. 2010 vybrat konečné antidumpingové clo z dovozů spojovacích prostředků ze železa nebo oceli zaslaných z Malajsie bez ohledu na to, zda je u nich deklarován původ v Malajsii, které byly celně evidovány podle článku 2 nařízení Komise (EU) č.966/2010, s výjimkou výrobků vyrobených společnostmi, které jsou uvedeny v odstavci 1 nařízení Rady (EU) č.723/2011, a to v sazbě použitelné pro „všechny ostatní společnosti“ uložené čl. 1 odst. 2 nařízení Rady (ES) 91/2009, ve výši 85%.

Dle ustanovení čl. 218 a 219 CC, v situacích, kdy vznikl celní dluh za jiných podmínek, než které jsou uvedeny v odstavci 1 čl. 218 CC, je nutno odpovídající částku cla zaúčtovat do dvou maximálně do 14 dnů ode dne, kdy celní orgány mohou vypočítat částku příslušného cla a určit dlužníka. Dne 1. 8. 2011 zahájil tento CÚ doručením oznámení o zahájení daňového řízení daňové řízení, ve věci doměření konečného antidumpingového cla a stanovil lhůtu 5 dnů ode dne zahájení daňového řízení, k přednesení připomínek a návrhů k tomuto řízení.

Dne 05. 08. 2011 se po předchozí domluvě na CÚ Mělník dostavil prokurista společnosti ZX. Prokurista byl seznámen se skutečností, že dne 26. 7. 2011 bylo v Úředním věstníku EU zveřejněno NR EU č.723/2011 ze dne 18. července 2011, kterým se rozšiřuje konečné antidumpingové clo uložené nařízením Rady (ES) č. 91/2009 na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli zaslaných z Malajsie bez ohledu na to, zda je u nich deklarován původ z Malajsie, o účinnosti tohoto NR EU č.723/2011 ode dne 27. 7. 2011 a s účinkem ode dne 29. 10.

2010 vybrat konečné antidumpingové clo z dovozů výše specifikovaného zboží, v sazbě cla ve výši 85 %, použitelné pro „všechny ostatní společnosti“, kromě společností jmenovaných v odstavci 1 NR EU č.723/2011.

Poté co se prokurista společnosti v daňovém řízení vyjádřil k dané skutečnosti a CÚ Mělník zhodnotil všechny důkazy, které měl v daňovém řízení k dispozici a to jednotlivě, v celku i v jejich vzájemných souvislostech rozhodl CÚ Mělník, tak, že dne 9. 8. 2011, doměřil společnosti ZX antidumpingové clo u deseti případů v celkové výši 7 489 594 Kč společnosti ZX na základě výše uvedených důvodů

Dne 18. 9. 2011, byla na CÚ Mělník, podána společností ZX v souladu s čl. 239 CC žádost o prominutí dovozního cla v celkové výši 7 489 594 Kč. Žádost o prominutí částky cla je uvedena v příloze č. 3. Vzhledem k tomu, že tato žádost nespĺňovala veškeré předepsané náležitosti, CÚ Mělník dne 20. 9. 2011, vyzval společnost ZX k doplnění žádosti. Zástupce společnosti ZX žádost doplnil o požadované skutečnosti dne 4. 10. 2011.

CÚ Mělník po prostudování doplněné žádosti dne 26. 11. 2011, požádal o stanovisko Celní ředitelství Brno prostřednictvím Celního ředitelství Praha. K žádosti o stanovisko Celní ředitelství připojilo i své právní vyjádření k danému případu. Ve vyjádření uvádí, že okolnosti daných případů neodpovídají žádnému katalogovému případu, uvedeném v člancích 900 až 903 CCIP a že současně se každý z dotčených případů týká částky nižší než 300.000,- EUR. Při uplatnění ustanovení článku 239 odst. 1 druhá odrážka celního kodexu ve prospěch žadatele musí být v konkrétních případech zodpovězena otázka, zda u těchto případů lze prominutí dotčených cel zdůvodnit skutečností, že se jedná o zvláštní situace, které vznikly na základě okolností, jejichž vznik nelze přičítat podvodnému jednání ani hrubé nedbalosti zúčastněné osoby, jak ustanovení článku 899 odst. 2 prováděcí nařízení, neboť vymezuje případy, kdy lze ustanovení článku 239 odst. 1 druhé odrážky celního kodexu použít. Pojem zvláštní situace již v prováděcím nařízení blíže vymezen není. Výjimky lze částečně shledat v částečném vymezení ustanovením článku 899 odst. 4, z něhož je zřejmé, že zvláštní situace může souviset s chybou celního orgánu. Lze konstatovat, že se jedná o odlišnou situaci od okolností, odůvodňujících nezaúčtování, vrácení či prominutí cla, uvedených v článku

220 odst. 2 celního kodexu), a ustanovením článku 905 odst. 1 první odrážka prováděcího nařízení, z něhož je zřejmé, že zvláštní situace může nastat v důsledku toho, že EK nesplnila své povinnosti. Proto zvláštní situace ve smyslu ustanovení článku 899 odst. 2 CCIP je neobvyklá situace, jiná než situace výslovně v celních předpisech specifikovaná, při níž osobě, která zaplatila clo, nebo po níž je clo požadováno, vzniká právo na jeho vrácení nebo prominutí. V daných případech se o zvláštní situaci ve smyslu ustanovení článku 899 odst. 2 CCIP nejedná. Odůvodnit to lze tím, že v souvislosti se zaúčtováním dotčených cel jde o zákonný požadavek na plnění legislativou uložených celních povinností. Situace, za nichž bylo dotčené clo zaúčtováno, nevykazují žádné znaky neobvyklosti, ani žádné pochybení ze strany CÚ. V daných případech tedy nevzniklo subjektu právo na prominutí předmětných cel, tím lze žádost považovat za nedůvodnou, neboť nejsou splněny podmínky pro prominutí dotčených cel, stanovené článkem 239 celního kodexu, ale ani podmínky stanovené v člancích 236 až 238 CC.

Po prostudování spisu a žádosti o stanovisko, požádalo Celní ředitelství Brno, o konzultaci GŘC odbor 24, z důvodu pochybností o jejich oprávnění rozhodnout a vydat stanovisko v dané věci. Dle jejich názoru, na rozdíl od Celního ředitelství Praha, by se měli případy posuzovat dohromady. Čímž se po přepočtu na euro vyšplhá dlužná částka na více jak 300 000 EUR a k vydání stanoviska je oprávněno pouze GŘC. Pracovníci odboru 24 GŘC se ztotožnili s názorem Celního ředitelství Brno a nechali si celý spis postoupit.

Po prostudování spisu pracovníky odboru 24 GŘC, byl dne 12. 12. 2011 svolán poradní orgán generálního ředitele GŘC pro projednávání a posuzování žádostí o vrácení nebo prominutí celního dluhu. Tento poradní orgán je složen ze čtyř členů, z nichž je jmenován předseda poradního výboru a tajemník. Na tomto jednání nejprve byly předneseny důvody žadatele o prominutí cla. Žadatel odůvodňuje svou žádost na prominutí cla dle čl. 239 CC, tím že správnímu orgánu v NR EU č. 723/2011 ze dne 18. 7. 2011, které nabylo účinnosti ke dni 27. 7. 2011, povinnost doměřit clo neukládá. Déle se žadatel domnívá, že správní orgán jedná a uplatňuje kolektivní vinu, když doměřil clo všem dovozcům zboží bez rozdílu, aniž by se zabýval jeho skutečným původem. Žadatel se domnívá, že by měla být v jeho případě zohledněna skutečnost, že pracovníci žadatele provedli osobní kontrolu všech výrobců, od kterých nakupuje a bylo zjištěno, že zboží je

opravdu v Malajsii vyráběno, proto mohlo být opatřeno příslušným dokladem potvrzujícím původ zboží. Dále se žadatel dožaduje, aby byla zohledněna skutečnost, že poslední zboží bylo přivezeno 3. 9. 2010, tedy ještě před vydáním zahajovacího řízení. Dále je poukázáno, že rozhodnutím správního orgánu dochází k retroaktivitě, když povinnost stanovená správním orgánem spočívá v doměření cla zpětně s účinností ke dni 29. 10. 2010. Po přednesení těchto důvodů bylo hlasováno o prominutí vyměřené částky cla. Jednomyslným hlasováním, bylo nedoporučeno žádosti o prominutí částky cla dle čl. 239 CC vyhovět.

Poradní orgán pro projednávání a posuzování žádostí o vrácení nebo prominutí celního dluhu byl toho názoru, že žádost podaná podle čl. 239 CC neodpovídá žádné z okolností uvedených v čl. 900 až 904 CCIP. Také uplatnění ustanovení čl. 239 odst. 1 druhá odrážka celního kodexu ve prospěch žadatele, závisí v daných případech zodpovězení otázky, zda u těchto případů lze prominutí dotčených cel zdůvodnit skutečností, že se jedná o zvláštní situace, které vznikly na základě okolností, jejichž vznik nelze přičítat podvodnému jednání, ani hrubé nedbalosti zúčastněné osoby, jak upravuje ustanovení čl. 899 odst. 2 CCIP, neboť právě toto ustanovení vymezuje případy, kdy lze částku cla podle čl. 239 CC vrátit/prominout. Dle názoru poradního orgánu se pro projednávání a posuzování žádostí o vrácení nebo prominutí celního dluhu se v daných případech o zvláštní situace ve smyslu ustanovení čl. 899 odst. 2 CCIP nejedná, což je zdůvodněno tím, že ze skutkových a právních okolností případů vyplývá, že v souvislosti se zaúčtováním dotčených cel jde o zákonný požadavek na plnění legislativou uložených celních povinností. Poradní orgán má za to, že dotčené společnosti ZX právo na prominutí předmětných cel nevzniklo. Stanovisko GŘC je uvedeno v příloze č. 4. Společnost ZX byla o této skutečnosti informována rozhodnutím CÚ Mělník, kterým bylo stanoveno, že částku cla na základě všech výše uvedených skutečností nelze prominout.

13 Strukturovaný skupinový rozhovor s pracovníky CÚ a vyhodnocení poznatků

13.1 Strukturovaný skupinový rozhovor s pracovníky CÚ

Pro získání dalších relevantních informací potřebných k vyhodnocení stanovené hypotézy, že více jak 75 % žadatelů nevyužívá institut vrácení a promíjení částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) a čl. 239 CC byl veden strukturovaný skupinový rozhovor s vedoucími pracovníky právních oddělení všech CÚ v ČR. Jejich odborná praxe je 10-18 let, a všichni pracovníci mají vysokoškolské vzdělání v magisterském programu zaměřeným na právní problematiku. Otázky strukturovaného skupinového rozhovoru byly předem připravené a jasně formulované.

Otázky strukturovaného skupinového rozhovoru:

- Kolik žádostí o prominutí nebo vrácení částky cla podle čl. 220 odst. 2 písm. b) a čl. 239 CC jste řešili v období od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2014?
- Je veřejnost předkládající celní prohlášení dostatečně seznámena s možností žádat vrácení nebo prominutí částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) a čl. 239 CC?
- Kolik žádostí jste během období od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014 obdrželi k prominutí nebo vrácení částky cla z jiných důvodů než uplatňování čl. 220 odst. 2 písm. b) a čl. 239 CC?
- Setkal jste se někdy s případem, že žadatel se snažil nejdříve uplatnit jiné skutečnosti umožňující mu vrátit nebo prominout částku cla, než aby musel uplatňovat čl. 220 odst. 2 písm. b) a čl. 239 CC?
- Je časově a administrativně náročné zpracovat žádost o vrácení nebo prominutí částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) a čl. 239 CC?

CÚ Praha Ruzyně

Dle zkušeností dotazovaného je veřejnost dostatečně seznámena s možností využívat institut vrácení nebo promíjení částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) a čl. 239 CC, ale této možnosti nevyužívá. Za poslední tři roky se neseťkal ani s žádostí o vrácení nebo promíjení částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) a čl. 239 CC přitom běžně jeho právní oddělení obdrží, každý den přibližně 10 nových žádostí což znamená, že za rok

vyřídí přibližně 2500 žádostí. Veřejnost uplatňuje jiné skutečnosti umožňující vrátit nebo prominout částku cla, než ustanovení čl. 220 odst. 2 písm. b) a čl. 239 CC. Časový a administrativní rozdíl mezi běžnou žádostí a žádostí o vrácení nebo prominutí částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC nemohl posoudit, neboť osobně žádnou takovou žádost nevyřizoval.

CÚ pro hlavní město Prahu

Dotazovaný odpověděl, že za svou praxi byl u několika žádostí o vrácení nebo prominutí částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC. V roce 2014 se však s žádnou takovou žádostí nasetkal. Během jednoho roku přijme jeho oddělení přibližně 1800 žádostí. Dle jeho názoru je veřejnost dostatečně obeznámena s možností uplatňovat žádosti o prominutí nebo vrácení částky cla dle čl. 220 písm. b) nebo čl. 239 CC, ale této možnosti nerada využívá, protože vyřízení těchto žádostí je velice časově náročné a výsledek žádosti není od prvopočátku zcela zřejmý, proto raději hledají jiné zákonné možnosti, jak požádat o vrácení nebo prominutí cla z jiných důvodů.

CÚ pro Jihočeský kraj

Dotazovaný uvedl, že během roku 2014 jeho oddělení přijalo přibližně 750 žádostí o vrácení nebo prominutí cla, přitom ani jedna žádost nebyla žádostí o prominutí nebo vrácení částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC. S takovou žádostí se setkal během působení u CS pouze jednou. Je přesvědčen, že vyřízení takové žádosti je velice časově náročné, ale administrativně se neliší od jiných žádostí. Neví, že by veřejnost někdy používala jiné možnosti jak dosáhnout vrácení nebo prominutí částky cla, než aby v žádosti uváděla 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC.

CÚ pro Jihomoravský kraj

Dotazovaný uvedl, že v roce 2014 bylo na právním oddělení CÚ pro Jihomoravský kraj přijato cca 800 žádostí, z toho byla jedna podána podle čl. 220 odst. 2 písm. b) CC. Vyřizování takové žádosti je velice časově náročné, ale administrativní rozdíl ve vyřizování takové žádosti nevidí. Je též přesvědčen, že veřejnost velice dobře ví o možnosti používat uplatňovat žádost o vrácení nebo prominutí částky cla čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC, ale snaží se tomu vyhnout. Žádost, kterou obdrželi

podle čl. 220 odst. 2 písm. b) CC, byla podána, až na základě odvolání podle čl. 243 CC, kdy byla původní žádost o prominutí částky cla zamítnuta. Důvodem je podle dotazovaného nejspíše dlouhá doba vyřízení. Administrativní náročnost u takových žádostí nepovažuje za vyšší, než u běžných žádostí.

CÚ pro Karlovarský kraj

Při konaném rozhovoru dotazovaný sdělil, že se nikdy nesetkal se žádostí o vrácení nebo prominutí částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC, proto si netroufá hodnotit administrativní a časovou náročnost vyřizování takové žádosti. Dotazovaný uvedl, že během roku 2014 obdrželi přibližně 250 žádostí, přičemž nemá pocit, že by žadatelé obcházeli možnost využívání čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC. Na otázku zda je veřejnost dostatečně seznámena s možností žádat o vrácení nebo prominutí částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC, souhlasil s názorem vedoucího právního oddělení pro Jihomoravský kraj.

CÚ pro kraj Vysočina

Dotazovaný uvedl, že jeho právní oddělení přijalo za rok 2014 přibližně 60 žádostí o vrácení nebo prominutí částky cla, ani jedna z žádostí nebyla podána na základě čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC. Těž, přiznal, že s takovou žádostí se ještě za svou praxi nesetkal a neví tedy jak je vyřizování žádosti administrativně a časově. Také nemá odvahu hodnotit, zda veřejnost uplatňuje při podání žádosti jiné ustanovení CC, než jsou čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239. Dle jeho názoru, by veřejnost měla být dostatečně seznámena s možností při žádostech uplatňovat čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC, protože je tato možnost uvedena v běžně používaném předpisu při vylívání zboží. Nicméně tomu tak není.

CÚ pro Královéhradecký kraj

Dotazovaná uvedla, že během roku 2014 přijalo právní oddělení CÚ pro Královéhradecký kraj cca 180 žádostí o vrácení nebo prominutí částky cla. U žádné z těchto žádostí nebyl použit čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC a po celou svou praxi se z žádnou výše uvedenou žádostí nesetkala, ale může dle poznatků svých kolegů zhodnotit, že podání takové žádosti pro žadatele znamená velikou časovou ztrátu a není jist

výsledek, jak jeho žádost bude zhodnocena. Tyto žádosti považuje za velice časově náročné, ale ne již administrativně náročné. Dále uvedla, že se zatím nikdy nesečkala s žádnou žádostí, jež byla nejprve podána na základě jiného článku CC a následně byla přehodnocena na čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC, ale přesto se domnívá, že veřejnost o této možnosti použít ty to články ví, protože jsou uvedeny v běžně dostupném právním předpise.

CÚ pro Liberecký kraj

Dotazovaný ihned uvedl, že se s žádostí o vrácení nebo prominutí částky cla podle čl. čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC zatím nikdy nesečkal. Za rok 2014 jeho právní oddělení CÚ pro Liberecký kraj přijalo 140 žádostí. Též vyslovil názor, že veřejnost o používání čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC při podávání žádostí o vrácení nebo prominutí částky cla musí být dostatečně informována, protože tyto články jsou součástí právního předpisu, který se běžně používá. Přesto se již několikrát setkal s případy, kdy mohla být žádost podána na základě čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC a žadatel využil jiného ustanovení čl. CC. Důvodem může být skutečnost, že veřejnost uplatňuje rychlejší způsoby vyřizování svých žádostí, než je zdlouhavý způsob vyřizování žádosti podle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC.

CÚ pro Moravskoslezský kraj

Dotazovaný při rozhovoru sdělil, že se zatím nesečkal se žádostí o vrácení nebo prominutí částky cla dle 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC a proto ani nemůže posoudit, náročnost jejího vyřízení jak pro stránce administrativní tak po stránce časové. Uvedl, že veřejnost musí být s možností žádat o vrácení nebo prominutí částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC seznámena, protože jsou to články v základním předpise, který se při vyclívání zboží používá. Dále uvedl, že se občas setkal s případy, kdy žadatel raději uplatňoval jiné ustanovení pro vrácení částky cla než dle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC. Na právním oddělení přijmou během jednoho roku přibližně 1000 žádostí o vrácení nebo prominutí částky cla.

CÚ pro Olomoucký kraj

Dotazovaný uvedl, že neměl ještě možnost seznámit se s žádostí o vrácení nebo prominutí částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC a ani u vyřizovaných žádostí o vrácení nebo prominutí částky cla nesetkal s tím, že by žadatel mohl použít v žádosti čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC. Nemůže potvrdit, zda veřejnost je seznámena s touto možností, ale protože je tato možnost uvedena v CC tak předpokládá, že seznámena je a má být. Též si myslí, že nemůže hodnotit časovou a administrativní náročnost takových žádostí. Během roku 2014 přibližně obdrželo právní oddělení CÚ pro Olomoucký kraj 120 žádostí.

CÚ pro Pardubický kraj

Dotazovaný během rozhovoru sdělil, že netuší jak administrativně a časově je náročné vyřízení žádosti o vrácení nebo prominutí částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC, protože se zatím s žádnou žádostí tohoto typu nesetkal. Přesto si myslí, že již několikrát vyřizoval žádosti, kde žadatel mohl využít čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC a neučinil tak. Je přesvědčen, že veřejnost je dostatečně seznámena s možností používat v žádostech čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC. Netuší však jak je vyřizování těchto žádostí časově a administrativně náročné. Jeho právní oddělení během roku 2014 obdrželo cca 100 žádostí.

CÚ pro Plzeňský kraj

Dotazovaný uvedl, že s žádostmi o vrácení nebo prominutí částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC se již několikrát setkal. Ví, že vyřizování takových žádostí je velice časově náročné, administrativně se vyřizování neliší od běžných žádostí. V roce 2014 bylo přijato na právním oddělení pro Plzeňský kraj cca 1250 žádostí, z toho u 11 žádostí byl uplatňován čl. 220 odst. 2 písm. b) CC. Všech 11 těchto žádostí bylo podáno při odvolání podle čl. 243 CC.

CÚ pro Středočeský kraj

Při rozhovoru dotazovaný uvedl, že se s žádostí o vrácení nebo prominutí částky cla podle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC setkal. Jejich vyřízení je podle dotazovaného velmi zdlouhavé, ale administrativně srovnatelné s běžnými žádostmi. Za rok 2014 bylo předáno na právní oddělení CÚ pro Středočeský kraj cca 2500 žádostí, z toho ani jedna nebyla podána podle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC. Dle názoru dotazovaného se žadatelé snaží pro žádost o vrácení nebo prominutí částky cla hledat jiné důvody, které nejsou ve výše uvedených člancích jmenované. Z toho podle dotazovaného vyplývá, že veřejnost dostatečně zná možnosti o vrácení nebo prominutí částky cla dle 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC.

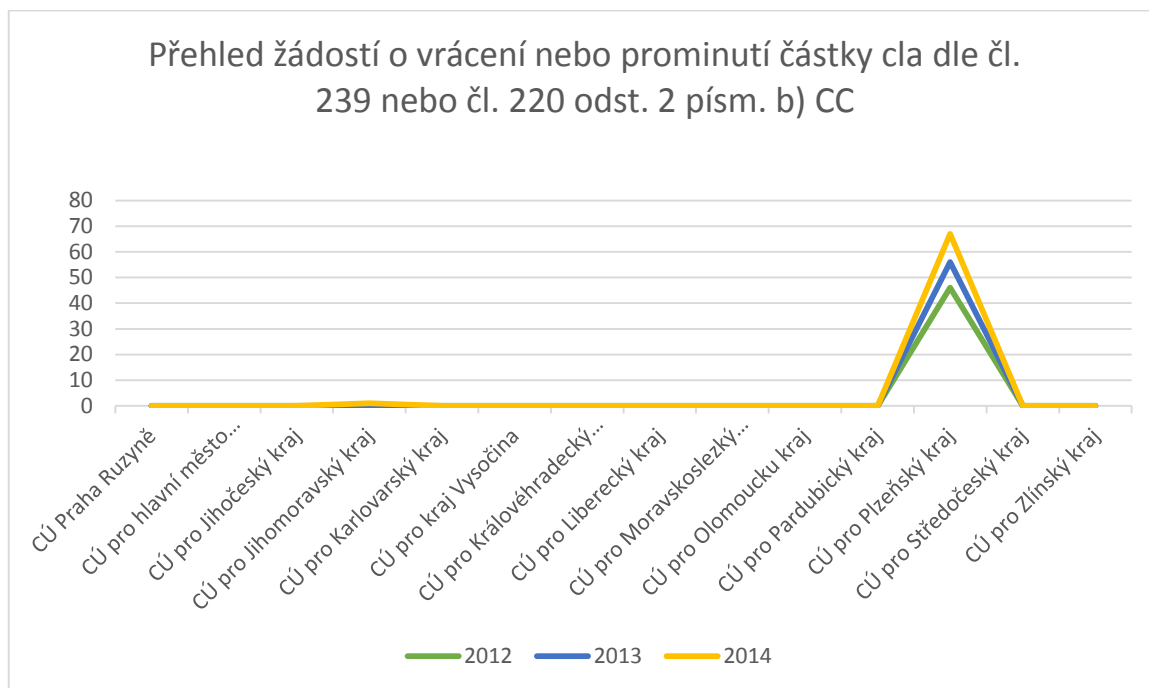
CÚ pro Ústecký kraj

Dotazovaný uvedl, že za rok 2014 obdrželo jejich oddělení přibližně 140 žádostí o vrácení nebo prominutí částky cla, přičemž ani jedna z těchto žádostí nebyla odůvodněna čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC. Dále uvedl, že se s takovou žádostí zatím nesešel a proto nemůže hodnotit její časovou a administrativní náročnost. Přesto si myslí, že veřejnost musí být dostatečně s možností používat 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC seznámena, protože jsou tyto články součástí právních předpisů.

CÚ pro Zlínský kraj

Dotazovaný uvedl, že zatím nikdy nevyřizoval žádnou žádost o vrácení nebo prominutí částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC a ani nikdo jiný na jeho oddělení takovou žádost nevyřizoval. Přesto se domnívá, že veřejnost je o možnostech podle výše uvedených článků podávat žádosti dostatečně informována a to díky tomu, že jsou tyto články součástí právního předpisu, který je běžně používán. Nechce však soudit jak dalece je takováto žádost administrativně a časově náročná. Následně dotazovaný uvedl, že v roce 2014 právní oddělení CÚ pro Zlínský kraj obdrželo cca 130 nových žádostí na vrácení nebo prominutí částky cla.

Graf č. 3 Přehled žádostí dle č. 220 odst. 2 písm. b) CC v období 2012-2014



Zdroj: autor, data CS

V grafu č. 3 je zobrazen přehled všech přijatých žádostí o vrácení nebo prominutí částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) CC za jednotlivé Celní úřady v ČR v období 2012 až 2014. Z grafu vyplývá, že tyto žádosti jsou podávány hlavně u CÚ pro Plzeňský kraj, pouze v roce 2014 byla jedna žádost podána u CÚ pro Jihomoravský kraj.

13. 2 Vyhodnocení poznatků

Z příkladů a výsledků skupinového strukturovaného rozhovoru je veřejnost seznámena s možností při žádostech o vrácení nebo prominutí cla využívat ustanovení čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC, ale přesto jich nevyužívá. Důvodem je bezpochyby zdlouhavost vyřizování těchto žádostí. Pokud bychom se znovu podívali na žádost, která byla vyřizována v EK, zjistili bychom, že vyřízení této žádosti trvalo od května 2008 do listopadu 2010, což je něco málo přes dva roky. Pokud by subjekt nežádal o prominutí cla jako v tomto případě, ale o vrácení cla, je pro něj tedy výhodnější uplatnit jiný článek CC než 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC, Tyto žádosti jsou vyřizovány v podstatně kratších termínech. Důkazem může být i skutečnost, že žádosti o vrácení nebo prominutí cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC jsou podávány

až v rámci odvolání dle čl. 243 CC. Hypotézu, že více jak 75 % žadatelů nevyužívá institut vracení a promíjení částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC musíme tedy považovat za správnou, protože nelze vyvrátit. Veškeré podklady a zjištěné poznatky tento fakt jen potvrzují.

13.3 Zjištěné nedostatky s návrhy na zlepšení

Na základě vyhodnocení poznatků uvedených v části 13.2 jsem dospěla ke dvěma níže uvedeným nedostatkům. První je detekován směrem k CS ČR a druhý k deklarantské veřejnosti.

Pakliže se zaměříme na CS ČR lze konstatovat, že proces vracení a promíjení částky cla podle ustanovení čl. 220 odst. 2 písm. b) a čl. 239 CC je mnohdy velmi zdouhavý a byrokratický. Tato skutečnost se dá sice ospravedlnit finanční odpovědností ČS, nicméně jak bylo z úrovně GŘC konstatováno, rozhodující CÚ ne vždy celou věc řádně právně posoudí a často dochází k absenci jakékoliv právní argumentace. Tento stav vede k tomu, že deklarantská veřejnost většinou ani netuší, z jakého důvodu bylo, či nebylo rozhodnuto ve prospěch žadatele. Důsledkem je pak ztráta právní jistoty v rozhodovací činnosti CS ČR u deklarantské veřejnosti.

Návrhem jak tento stav odstranit, minimálně jej zlepšit, je aby pro zaměstnance zabývající se touto problematikou byly pořádány speciální kurzy zaměřené na oblast vracení a promíjení částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) a 239 CC. Na těchto kurzech by byly rozebrány např. případy projednávané v EK, kterých je jak uvedeno v grafu č. 2, velké množství. Na těchto konkrétních příkladech by bylo možné jasně vysvětlit, na jaké skutečnosti se má rozhodující celní orgán zaměřit, jak jsou rozhodnutí koncipována a odůvodněna. Tímto by došlo k nápravě absence právní argumentace posílení právní jistoty u deklarantské veřejnosti.

Pokud se zaměříme na deklarantskou veřejnost, tak zde za zcela zásadní nedostatek považuji nesprávné uplatnění ustanovení čl. 220 odst. 2 písm. b) a 239 CC. Tento stav by bylo možné odstranit pořádáním smíšených porad, kterých by se účastnila jak deklarantská veřejnost, tak zaměstnanci zabývající se rozhodující činností. Účelem těchto porad by bylo vysvětlit veškerá úskalí vracení a promíjení částky cla podle výše uvedených

ustanovení a tím docílit od deklarantské veřejnosti, aby žádost o vrácení/prominutí částky cla byla důvodná.

14 Závěr

Celá tato diplomová práce pojednává o vracení a promíjení částky cla. Začátek práce popisuje hmotně právní ustanovení, resp. vykládá, v kterých případech lze částku cla vrátit a naopak v kterých ne. Zvláštní pozornost je pak věnována vracení a promíjení částky cla dle ustanovení čl. 220 odst. 2 písm. b) a 239 CC.

Ačkoliv CS ČR disponuje řadou materiálu, který tuto problematiku zpracovává, zdá se, že tato ustanovení v praxi a podmínkách ČR nejsou využívána a to jak ze strany CS ČR, tak ani ze strany deklarantské veřejnosti oproti jiným ČS.

Co se týče strany CS ČR, jsou tyto důvody zcela pochopitelné, protože odpovědnost za správný výběr částky cla nese každý ČS sám. EK veškeré procesy výběru cla bedlivě kontroluje. Mezi nejzávažnější pochybení pak patří administrativní chyby způsobené ČS. Aby se ČS těmto chybám vyhýbaly, zavedla EK tzv. finanční odpovědnost ČS. Do této finanční odpovědnosti náleží i použití ustanovení čl. 220 odst. 2 písm. b) a čl. 239 CC. Je to zcela logický krok, protože v těchto případech by měla být částka cla za normálních okolností vyměřena, zaúčtována a poskytnuta do rozpočtu EK. V případě uplatnění výše uvedených článků je částka cla vrácena nebo prominuta, ačkoliv celní dluh nezaniká. V takovém případě je z rozpočtu EU odúčtována, a tudíž je rozpočet o tyto částky ponížen.

CS ČR vědoma si této finanční odpovědnosti má v současné době kvalitně vypracovaný systém, aby v případech uplatnění těchto ustanovení eliminovala tyto administrativní chyby a pokud je skutečně rozhodnuto o situaci zakládající uplatnění čl. 220 odst. 2 písm. b) a čl. 239 CC je systém nastavený tak, aby tyto částky poskytoval z rozpočtu ČR, čímž kromě odpovědnosti za takto vrácenou/prominutou částku cla eliminuje i růst úroků z prodlení.

Při své praxi jsem se setkala i s případy, kdy CÚ dle názoru GŘC neposoudila uplatnění čl. 220 odst. 2 písm. b) a čl. 239 CC věcně správně. Mnohdy chyběla jakákoliv právní argumentace zakládající uplatnění těchto ustanovení. Dle GŘC je tato skutečnost založena především na skutečnosti, že celníci pracující v pozici právníka, či právního referenta nebyli dostatečně informováni o finančních důsledcích, kterým se ČS stát

vystavuje. Mnohdy bylo právě v případech, kdy si CÚ nebyl dostatečně jistý, zda v předchozím řízení rozhodl zcela správně, následně rozhodnuto právě podle ustanovení čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC. Subjekt byl spokojen, že částku cla nemusí hradit a projednávající celník měl vyřízený spis. Bohužel, jak je výše uvedeno, tímto celý proces ukončen nebyl.

V současné době, aby k těmto situacím již nedocházelo, nebo jich bylo co nejméně, je systém nastaven tak, že před tím, než CÚ o těchto ustanoveních rozhodne, musí mít k svému rozhodnutí ve vztahu k subjektu mít i příslušené stanovisko a to buď z jiného CÚ nebo GŘC. Taktéž z úrovně GŘC je pořádáno velké množství videokonferencí, školení, kurzů i pracovních porad, zaměřených na toto téma. Lze konstatovat, že za poslední roky došlo k velké osvětě mezi CÚ na toto téma a vydaná rozhodnutí jsou právně odůvodněná.

Deklarantská veřejnost si je těchto kroků vědoma a proto žádosti o vrácení/prominutí částky cla dle těchto ustanovení moc často nevyužívají. Tato skutečnost je podložena i řízenými rozhovory uvnitř CS ČR. Taktéž si jsou vědomi, že tyto žádosti jsou vyřizovány jiným způsobem, než běžné žádosti. Zatímco běžná žádost je vyřizována na jednom CÚ, tedy s jedním právním názorem. Žádost, která je předkládána podle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC je projednávána vícero CÚ, čímž se celý proces ve vztahu k subjektu značně prodlužuje. Žadatelé upřednostňují rychlost jednání, protože to pro ně znamená úsporu finančních prostředků, které mohou vynaložit jiným pro ně vhodnějším způsobem. Taktéž je třeba si uvědomit, že žadatelé většinou nejsou ti, kteří jsou majiteli případně vrácených/prominutých částek cla. Většinou to jsou zmocnění nepřímí zástupci skutečných příjemců zboží. Tito příjemci si najímají tyto nepřímé zástupce za účelem vyřízení veškerých formalit. Zde se jedná o klasický obchodní vztah, kdy příjemce zboží platí nepřímému zástupci v současné době nemalé částky za splnění veškerých celních formalit. Je jen na šikovnosti těchto nepřímých zástupců do jaké míry jsou schopni s CÚ komunikovat a celní formality vyřizovat rychle a řádně dle dispozic příjemce zboží. V případě, že tyto nepřímí zástupci nebudou ve svých činnostech na CÚ úspěšní do té míry, že příjemce zboží bude maximálně spokojen, odejde tento příjemce ke konkurenci. Taktéž se potvrzuje hypotéza, že více jak 75 % žadatelů nevyužívá možnosti žádat o vrácení nebo prominutí částky cla dle čl. 220 odst. 2 písm. b) nebo čl. 239 CC. Žadatelé raději volí rychlost vyřízení jejich žádosti o vrácení nebo

prominutí cla a hledají jiné zákonné možnosti jak dosáhnout vrácení nebo prominutí částky cla.

15 Použitá literatura

1. KRÁLIK, Jozef, JAKUBOVIČ, Daniel. *Finančné právo*. 1. vyd. Bratislava: Veda, 2004, 70 s. ISBN 978-80-224-0804-2
2. KÖNIG, Petr, LACINA, Lubor a kol. *Rozpočet a politiky Evropské unie*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2004, 22 s., ISBN 80-7179-846-0
3. MATOUŠEK, Pavel, SABELOVÁ Lenka. *Meritum clo*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2007, 4, 6, 9 s. ISBN: 978-80-7357-263-1
4. MAINUŠ, František, JANÁK, Jan, HORVÁTH, Vladimír. *Historie celnictví v ČSSR*. 1. vyd. Praha: Naše Vojsko, 1977, 122, 131 s. ISBN: 28-083-77

PRÁVNÍ LITERATURA ČR

5. zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky v platném znění
6. zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon ve znění pozdějších předpisů
7. zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád ve znění pozdějších předpisů
8. zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků ve znění pozdějších předpisů
9. zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní ve znění pozdějších předpisů

PRÁVNÍ LITERATURA EU

10. Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství v platném znění
11. Nařízení Komise (EHS) č. 2454/93, ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913, kterým se vydává celní kodex Společenství v platném znění
12. Nařízení Rady (ES, EURATOM) č. 1150/2000 ze dne 22. května 2000, kterým se provádí rozhodnutí 2007/436/ES, Euratom o systému vlastních zdrojů Společenství v platném znění
13. Nařízení Rady (ES) č. 1225/2009 ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropského společenství v platném znění

14. Nařízení Rady (ES) č. 2026/97 ze dne 6 října 1997 o ochraně před dovozem subvencovaných výrobků ze zemí, které nejsou členy Evropského společenství v platném znění
15. Rozhodnutí Komise č. 97/245 ES, EURATOM ze dne 20. března 1997, o postupech, jimiž členské státy předávají Komisi informace v rámci systému vlastních zdrojů Společenství, v platném znění
16. Rozhodnutí Rady 436/2007 Es, Euratom, ze dne 7. června 2007 o systému vlastních zdrojů Evropských společenství v platném znění
17. Rozhodnutí Rady č. 2000/597/ES, Euratom, ze dne 29. září 2000, o systému vlastních zdrojů Evropských společenství v platném znění
18. Rozsudek ESD ze dne 14. listopadu 2002 C-251/00, bod 42, Ilumitrónica
19. Rozsudek ESD ze dne 26. června 1990 C-64/89, bod 20, Deutsche Fernsprecher GmbH
20. Rozsudek ESD ze dne 10. 5. 2001 Kaufring, T-186/97, T-187/97, T-190/97 až T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97 až T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 a T-147/99, bod 282
21. Rozsudek ze dne 26. března 1987, Coopérative agricole d'approvisionnement des Avirons, 58/86, bod 22; rozsudek ze dne 25. února 1999, Trans-DX-Import, C-86/97, bod 21 a bod 22; rozsudek ze dne 7. 9. 1999, De Haan, C-61/98, bod 52 a 53
22. Pracovní dokument EK, resp. Generálního ředitelství pro rozpočet. č. ACOR-TOR/2012-12/agenda-08. Následný postup v případech administrativních chyb oznámených členskými státy. Nedobytné částky při nesplnění podmínek čl. 17 odst. 2 NR 1150/2000

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

23. <http://www.celnisprava.cz/cz/Stranky/default.aspx>
24. http://europa.eu/index_cs.htm
25. <http://eur-lex.europa.eu/cs/index.htm>
26. http://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7019/
27. <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/>
28. http://ec.europa.eu/budget/index_en.cfm
29. http://eca.europa.eu/portal/page/portal/eca_main_pages/home

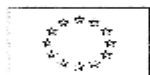
30. <https://www.euroskop.cz/76/sekce/institute-eu/>

OSTATNÍ NASTUDOVANÉ MATERIÁLY

31. BALKO, Ladislav. *Teoretické základy finančního práva*. 1. Vyd. Bratislava: BoART, 2007
32. PAULIČKOVÁ, Alena, BAKEŠ Milan. *Finančné právo na Slovensku a v Čechách*. 1. vyd. Bratislava: Eurounion, 2007, ISBN 978-80-88984-99-3
33. KÁRNÍK, Miroslav, *Clo a celní politika od A do Z*. 1. Vydání, Olomouc: Anag 2012, ISBN: 978-80-7263-779-9
34. TÝČ, Vladimír, *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*, 6. vydání, Praha: Leges 2010, ISBN: 978-80-87212-60-8
35. LUX, Michael. *Guide to Community Customs Legislation*. Brussels: Etablissements Emile Bruylant, S.A., 2002
36. BAREŠ, Milan, KARFÍKOVÁ, Marie, KOTÁB, Petr, MARKOVÁ, a kol. *Finanční právo*. 6. vydání, Praha: C.H.BECK 2012, ISBN: 978-80-7400-440-7
37. DG Budget, *Answers to frequently asked questions in the area of the European Communities' own resources*
38. *Prezentace celní správy používané ve vzdělávání celní správy*
39. ZOUREK, Heinz, *Evropská komise a my*, Clo - Duane, 2014, Praha, DTP, č.2, s. 6, ISSN 0323-0023,
40. KUČERA, Lubomír, *Naše kompetence a legislativa Clo - Duane*, 2014, Praha, DTP, č.2, s. 10 ISSN 323-0023
41. ŠUSTIAK, Marcel, , *Neuveriteľné životné peripetie – zo spomienok jedného financa*, Colné aktuality ,2009, Bratislava, Magnet Press, Slovakia, s.r.o., č. 3-4, s. 11,12,13, ISSN 1336-8907

16 Přílohy

16. 1. Příloha č. 1 – Rozhodnutí EK



EUROPEAN COMMISSION

Brussels, 11.11.2010
C(2010) 7670 final

COMMISSION DECISION

of 11.11.2010

**finding that remission of import duties is justified in a particular case
(REM 03/09)**

(Only the English text is authentic)

EN

EN

COMMISSION DECISION

of 11.11.2010

**finding that remission of import duties is justified in a particular case
(REM 03/09)**

(Only the English text is authentic)

THE EUROPEAN COMMISSION,

Having regard to the Treaty on the Functioning of the European Union,

Having regard to Council Regulation (EEC) No 2913/92 of 12 October 1992 establishing the Community Customs Code¹, and in particular Article 239 thereof,

Whereas:

- (1) By letter of 21 September 2009, received by the Commission on 5 October 2009, the United Kingdom asked the Commission to decide whether, under Article 239 of Regulation (EEC) No 2913/92, the remission of import duties was justified in the following circumstances.
- (2) Between 3 January 2007 and 1 May 2008, a British firm, hereafter "the applicant", submitted more than 500 customs declarations for the release for free circulation of set-top boxes incorporating a hard disk recording function (hereafter "set-top boxes").
- (3) On 8 April 2005 the UK authorities issued a Binding Tariff Information ("BTI") to the applicant for this type of set-top boxes which classified them under subheading 8528 1291. However because of a change in the numbering structure of the Harmonised System, the BTI was revoked by the UK authorities with effect from 1 January 2007. The UK authorities informed the customs agent of the applicant of this revocation by letter of 4 December 2006 with the request to inform the applicant.
- (4) A second letter on the same subject was sent to the customs agent on 29 January 2007 asking him to forward it to the applicant. However the applicant never received the letters in question.
- (5) During a meeting with the UK authorities on 26 January 2007 the applicant was informed that due to ongoing discussions regarding the classification of set-top boxes at EU level no new BTI could be issued awaiting the outcome of these discussions.
- (6) From 1 January 2007 the applicant declared the set-top boxes under subheading 8528 7113, which is correlated from former subheading 8528 1291.

¹ OJ L 302, 19.10.1992, p. 1.

EN

2

EN

- (7) On 7 May 2008 Explanatory Notes were published¹ for subheading 8528 7113 of the Combined Nomenclature stating that "Set-top boxes which incorporate a device performing a recording or reproducing function (for example, a hard disk or DVD drive) are excluded from this subheading (subheading 8521 9000)".
- (8) These explanatory notes confirmed that the set-top boxes imported by the applicant therefore had to be classified under subheading 8521 9000 charged with a tariff rate of 13.9 % instead of 0% under subheading 8528 7113.
- (9) On 17 November 2008, the UK authorities therefore initiated proceedings for post clearance recovery of duties. The amount concerned, as reduced on 19 November 2008, is set at XXXXXX, in respect of which the firm has requested remission under Article 239 of Regulation (EEC) No 2913/92.
- (10) In support of the request submitted by the UK authorities, the applicant, in accordance with Article 905(3) of Regulation (EEC) No 2454/93 of 7 July 1993 laying down provisions for the implementation of Council Regulation (EEC) No 2913/92 establishing the Community Customs Code², stated that it had seen the dossier that the UK authorities had sent to the Commission and had made comments, which were enclosed with the request sent to the Commission.
- (11) In a letter dated 31 March 2010, the Commission asked the UK authorities for additional information. The authorities replied in a letter of 4 August 2010, which the Commission received on 17 August 2010. Examination of the application for remission was therefore suspended between 1 April 2010 and 17 August 2010.
- (12) In accordance with Article 907 of Regulation (EEC) No 2454/93, a group of experts composed of representatives of all the Member States met to consider the case on XX October 2010 within the framework of the Customs Code Committee - Customs Debt and Guarantees Section.
- (13) It appears from the request addressed to the Commission by the UK authorities that remission would be justified, since, until 7 May 2008, there was uncertainty on the correct classification of the goods concerned and since the UK authorities did not object to the classification used by the applicant and did not instruct it to use any other classification.
- (14) Under Article 239 of Regulation (EEC) No 2913/92, import duties may be remitted in situations other than those referred to in Articles 236, 237 and 238 of that Regulation if they result from circumstances in which no deception or obvious negligence can be attributed to the person concerned.
- (15) The Cour de Justice has ruled that this provision represents a general principle of equity and that the existence of a special situation is established where it is clear from the circumstances of the case that the person liable is in an exceptional situation as compared with other operators engaged in the same business and that, in the absence

¹ OJ C 112 of 7.5.2008 p. 1

² OJ L 253, 11.10.1993, p. 1

of such circumstances, he would not have suffered the disadvantage caused by the post-clearance entry in the accounts of customs duties⁴.

- (16) It results from the file that the UK authorities accepted more than 500 declarations where the set-top boxes in question were classified under subheading 8528 1291, subsequently 8528 7113; these declarations were submitted within 16 months, without objection. Such acceptance took place in a period where discussions were on going at EU level on the classification of these set-top boxes.
- (17) The Commission considers the situation described above to constitute a special situation within the meaning of Article 239 of Regulation (EEC) No 2913/92.
- (18) Regarding the second condition of Article 239 of Regulation (EEC) No 2913/92, the Court has consistently ruled⁵ that when examining whether there has been deception or obvious negligence account must be taken, in particular, of the complexity of the legislation and the operator's experience and diligence.
- (19) The dossier submitted to the Commission shows that the applicant is an experienced trader.
- (20) As to the complexity of the legislation, it should be noted that Combined Nomenclature Explanatory Notes were adopted in 2008 regarding the classification of set-top boxes. Until that date, the classification of the devices in question must therefore be considered complex.
- (21) As for the condition relating to the absence of obvious negligence on the part of the firm, the file submitted to the Commission by the UK authorities shows that, in view of the specificity of the case, which is directly related to the complexity and uncertainty of the tariff background to the operations, the applicant cannot be considered to have been obviously negligent. In addition it may be noticed that following the publication of the Explanatory Note on 7 May 2008, the applicant declared the set-top boxes he imported under heading 8521 90.
- (22) It follows from the foregoing that there was no deception or obvious negligence on the firm's part.
- (23) The remission of import duties requested is therefore justified.
- (24) Where special circumstances warrant repayment or remission, Article 908 of Regulation (EEC) No 2454/93 authorises the Commission to determine the conditions under which the Member States may repay or remit duties in cases involving comparable issues of fact and law.
- (25) Cases comparable to this one in fact and law are repayment or remission requests lodged within the legal time limits in respect of imports of set-top boxes of the same kind into the customs territory of the Community, where those imports operations were carried out in circumstances comparable in fact and law to those that gave rise to this case. The declarations for release for free circulation must have been submitted

⁴ Cases T-186/97, T-190/97 to T-193/97, T-211/97, T-216/97 to T-279/97, T-280/97, T-293/97 and T-147/99 *Kaufing AG v Commission* [2001] ECR II-03337.

⁵ Case C-48/98 *Firma Söhl & Söhne v Hauptzollamt Bremen* [1999] I-07877.

before 7 May 2008, the date on which Explanatory Notes for set-top boxes were published in the Official Journal. There must have been no deception or obvious negligence on the part of the importers concerned.

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

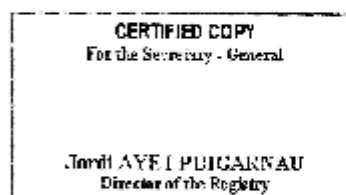
The remission of the import duties amounting to XXXX requested by the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland on 21 September 2009 is justified.

Article 2

This Decision is addressed to the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

Done at Brussels, 11.11.2010

For the Commission
Algirdas SEMETA
Member of the Commission



EN

5

EN

16. 3 Příloha č. 3 – Žádost společnosti o prominutí cla

[REDACTED]

V Praze Králové dne 16. 9. 2011

Datovou schránkou

Celnímu úřadu Mělník
K Pílivozu 2604
276 01 Mělník

k Vaší zn.: 19230-2/2011-177300-021

Yčc: Žádost o prominutí domněného cla z dovozu zboží

I.

Rozhodnutími Celního úřadu Mělník ze dne 9. 8. 2011, doručeno 10. 8. 2011, Vaše zn.:

19230-5/2011-177300-021
19230-6/2011-177300-021
19230-7/2011-177300-021
19230-8/2011-177300-021
19230-9/2011-177300-021
19230-10/2011-177300-021
19230-11/2011-177300-021
19230-12/2011-177300-021
19230-13/2011-177300-021
19230-14/2011-177300-021,

bylo žadateli doměřeno konečné antidumpingové clo z dovozu zboží, a to v celkové výši 7.489.594,-Kč, se splatností nejpozději do 100 dnů od dneškerých rozhodnutí.

II.

Proti těmto rozhodnutím výše uvedeného správního orgánu žadatel podal v zákonné lhůtě odvolání, když věc doposud nebyla pravomocně skončena.

Souběžně s tímto odvoláním žadatel podává tuto

Žádost o prominutí doměřeného clo z dovozu zboží

v celkové výši 7.489.594,-Kč, kterou odůvodňuje následovně :

1. Žadatel je toho názoru, že odůvodnění správního orgánu s odkazem na povinnost doměřit clo stanovenou v Nařízení Rady EÚ č. 723/2011 ze dne 18. 7. 2011, které nabylo účinnosti ke dni 27. 7. 2011 (dále jen „NR EÚ“), není správné, když toto nařízení žádnou takovou povinnost členským státům neukládá. Důvodem tohoto názoru žadatele je především skutečnost, že z textu NR EÚ, konkrétně článku 3 odst. 48, je patrné, že toto nařízení hovoří o možnosti clo doměřit, nikoli povinnosti, jak vyložil správní orgán. Stejně tak je tomu v případě stanovení data, od kterého má být clo doměřeno. I v tomto případě správní orgán zcela mylně argumentuje odkazem na NR EÚ, spočívající v povinnosti doměřit clo již od 29. 10. 2010. Nařízením ani v tomto případě žádnou takovou povinnost neukládá, nýbrž zde opět hovoří o možnosti k tomuto datu clo doměřit.

2. Žadatel má dále za to, že správní orgán se dopustil při svém rozhodování uplatňování kolektivní viny, když doměřil clo všem dovozcům zboží bez rozdílu, aniž by se zabýval jeho skutečným původem.

3. Hlavním důvodem této žádosti je pak skutečnost, že nejen že žadatelem dovezené zboží z Malajsie bylo řádně označeno příslušným dokladem o jeho původu, ale byla jím provedena v místě výroby osobní kontrola všech výrobců, od kterých zboží nakupuje. Tato kontrola byla provedena pouze a jen z důvodu jeho opatnosti dostat svým závazkům vyplývajícím z příslušných právních předpisů a vyloučit tak jeho případnou odpovědnost za podvočné jednání vůči orgánům. Žadatel tak chtěl vyloučit možnost, že jím objednávané zboží není v místě vyráběno, nýbrž zde dochází např. pouze k jeho překládku. Kontrolou bylo zjištěno, že k výrobě odebíraného zboží v dané lokalitě skutečně dochází, a to i v množství, které je žadatelem odebíráno. Žadatel má tak za to, že podnikl veškeré možné a pro něj dostupné

kroky, dokonce nad rámec příslušných předpisů, aby vyloučil obehazeni předpisů spočívající ve fiktivní výrobě zboží v daném místě.

4. Žadatel se dále domnívá, že správní orgán by měl přihlednout i k tomu, že poslední objednávka z jeho strany byla učiněna dne 3. 9. 2010, tedy ještě před vydáním závazujícího nařízení, od kterého správní orgán dovodil povinnost deměřit clo směrem k žadateli. S ohledem na značnou rozdílnost jednotlivých dat je zcela jasné, že žadatel prokazatelně nemohl ve chvíli učinění objednávek předpokládat, že dojde k takovému drastickému opatření, jehož výsledkem je výše uvedené rozhodnutí. Zároveň žadateli nelze klást k tíž, že zboží mu nebylo dodáno dříve, adekvátně k době učinění jeho objednávek. Žadatel v době učinění objednávek mohl vycházet pouze a jen z dostupných, platných a účinných předpisů a žádným způsobem mu nemohlo být známo, že v budoucru dojde k tak radikálním opatřením se zpětnou účinností. V neposlední řadě je nutno zohlednit, že převážná část dovezeného zboží již byla žadatelem prodána, a to v době, kdy NR EU nebylo ještě ani v účinnosti. Zcela logicky tak žadatel nemohl do ceny zboží započítat neexistující celní povinnost, která je bezesporu jeho nákladem, i kdyby již o existujících se opatřeních věděl.

5. Posledním, na co žadatel poukazuje v rámci této žádosti, je fakt, že rozhodnutí správního orgánu se vyznačuje zcela jednoznačně reaktivitou, když povinnost stanovená správním orgánem spěívá v domněnku cla zpělně s účinností ke dni 29. 10. 2010. Žadatel je toho názoru, že tento postup správního orgánu je zcela v rozporu s veškerými ústavně zakotvenými právy demokratické společnosti a takéž v rozporu s nálezem Ústavního soudu ČR. Žadatel podotýká, že normy jsou závazné pro adresáty až svou účinností a pokud norma ukládá povinnosti adresátovi s účinky zpětně ke dni, kdy sama ještě účinná nebyla, pak je takový stav zcela v rozporu s právem a demokratickými principy vůbec. Pro doplnění žadatel uvádí, že norma (rozuměj NR EU), dle které byl svízen rozhodnutím správního orgánu, ke dni učinění jeho poslední objednávky ještě neexistovala a dokonce nebylo v účinnosti ani tzv. zahajovací nařízení. Žadatel je tak nyní sankcionován pro údajné porušení, kterého se měl dopustit v době, kdy vůči němu správní orgán ani nemohl učinit kroky k vyměření cla, nebylo důvodu jej ze strany správního orgánu kontrolovat, neboť nebyl předpis, který by tak stanovil.

Již jen závěrem žadatel uvádí, že deměřeni cla ve výši 85% je pro něj likvidační a je zřejmé, že takové opatření bude mít za následek nejen velmi reálnou možnost ukončení jeho podnikatelské činnosti vůbec, neboť nebude schopen plnit závazky vůči svým smluvním partnerům a státním úřadům, ale způsobí i drastické dopady do životů jeho zaměstnanců (přibližně 88 osob), kdy mnozí z nich přijdou o práci, což v případech, kdy půjde o jediného vydatě člena rodiny, způsobí v takové rodině nezodpovědné následky.

III.

V důsledku všech výše uvedených skutečností si žadatel závoile dovoluje požádat správní orgán, aby vyhověl této žádosti a povinnost uhradit částku doměřeného konečného antidumpingového cla z dovozu zboží ve výši 7.489.594,- Kč, stanovencou na základě rozhodnutí ze dne 9. 8. 2011, promiounl v plném rozsahu.

16. 4 Příloha č. 4 – Stanovisko GŘC

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ CĚL 140 96 Praha 4, Bažajovická 7, P.O. BOX 12

Celní úřad
Mělník

k rukám ředitele CÚ

SPISOVÁ ZNAČKA

VÁŠ DOPIS ZNAČKY

NAŠE ZNAČKA

VÝRŽEČ/LODKA

MÍSTO PRAHA

Stanovisko k prominutí částky cla

Vážený pane řediteli,

den 05.12.2011 obdržel odbor 24 GŘC dle čl. 209 písm. b) SP č. 18/2004 žádost CÚ Mělník o vydání stanoviska v řízení o vrácení nebo prominutí cla. Žádost byla postoupena prostřednictvím: ČR Brno.

Důvodem pro vydání stanoviska CÚ Mělník je žádost společnosti [REDAKCE] Uvedená společnost žádá o prominutí antidumpingového cla ve celkové výši 7.489.594,00 Kč, které bylo vyměřeno deseti sacnostátními rozhodnutími – dodatečnými platbami výměry na clo č.j. 19230-5 až 14/2011-177300-021. O prominutí antidumpingového cla je žádáno podle čl. 209 Nařízení Rady (EHS) 2913/1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „celní kodex“).

ČR Brno po konzultaci s odborem 24 GŘC dospělo k závěru, že k vydání stanoviska je dle čl. 209 písm. b) SP č. 18/2004 příslušné GŘC, neboť v tomto případě se za účelem postouzení výše částky cla jednotlivé případy sloučí. Při použití přepočítacího kurzu „EUR-limít“ 24,42 Kč/EUR, platného od 01.01.2011 do 31.12.2011, vychází přepočtená částka cla na hodnotu 306.699,18 EUR.

BANKOVNÍ SPOLICENÍ
20295160710
ČNB, Praha 1

IČ
71214911

ČÚ MĚLNÍK
260351111

E-MAIL: podatelna@cs.mfcr.cz
INTERNET: www.celnisprava.cz

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ Celní

140 96 Praha 4, Buzějovská 7, P.O. BOX 12

V řízení o prominutí částky cla vyšší než 300.000,00 EUR vydává požadované stanovisko GRČ, což je důvodem proč byl kompletní spisový materiál z ČR Brno postoupen odhru 24 GRČ.

Dne 12.12.2011 projednála Komise zřízená k projednání a posuzování žádosti o vrácení nebo prominutí částky cla Rozkazem č. 8/2011 (dále jen „Komise“) výše uvedenou žádost a zaujala následující stanovisko.

Komise **nedoporučuje vyhovět** „Žádosti o prominutí doměrného cla z dovozu zboží“ společnosti [REDAKCE]

Komise je toho názoru, že žádost podaná podle čl. 239 celního kodexu neodpovídá žádné z okolností uvedených v čl. 900 až 904 Nařízení Komise (EHS) č. 2454/1993, kterým se provádí Nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění (dále jen „prováděcí nařízení Komise“). Také uplatnění ustanovení čl. 239 odst. 1 druhé odřáčky celního kodexu ve prospěch žadatele závisí v daných případech v zodpovězení otázky, zda u těchto případů lze prominutí dotčených cel zdůvodnit skutečností, že se jedná o zvláštní situace, které vznikly na základě okolností, jejichž vznik nelze přičíst povodnému jednání ani hrubé nedbalosti zúčastněné osoby, jak upravuje ustanovení čl. 899 odst. 2 prováděcího nařízení Komise, neboť právě ustanovení čl. 899 odst. 2 prováděcího nařízení Komise vymezuje případy, kdy lze ustanovení čl. 239 odst. 1 druhé odřáčky celního kodexu použít. Dle názoru Komise se v daných případech o zvláštní situace ve smyslu ustanovení čl. 899 odst. 2 prováděcího nařízení Komise nejedná, což zdůvodňuje tím, že ze skutkové i právní okolností případů vyplývá, že v souvislosti se zaúčtováním dotčených cel jde o zákonný požadavek na plnění legislativou uložených celních povinností. Komise má za to, že v daných případech dotčené společnosti právo na prominutí předměných cel nevzniklo.

[REDAKCE]

BANKOVNÍ SPÓUFNĚ
16200100718
ČNB, Praha 1

IČ
712 4011

TELEFON
261 53 11 11

E-MAIL: podatelna@cs.celnicar.cz
INTERNET: www.celniceprava.cz